

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL VII, NR. 69

Martie 2005

"LA BRUXELLES AM SIMȚIT CĂ FACEM PARTE DINTR-O MARE FAMILIE SINDICALĂ EUROPEANĂ..."

Gabriel Ploscă, liderul Sindicatului Liber din Învățământ-zona Roman, și Mircea Găină au fost prezenți, în perioada 17-21 martie, la Bruxelles, la EUROMITINGUL desfășurat ca protest privind ultimele încercări de modificare a Codului Muncii. Gabriel Ploscă face parte din delegația Confederației Sindicatelor Democratice din România. "Pentru o Europă Socială" a fost lozincă sub care s-au desfășurat mișcările de protest din Bruxelles, mișcări organizate de Confederația Sindicatelor Europene și de Organizația Internațională a Muncii.

"Ne-am manifestat dezacordul față de intenția de modificare a Codului Muncii, intenție care de fapt nemulțumește întreaga masă sindicală din Europa. Sindicatul european au trimis și o scrisoare deschisă către guvern pentru că, se pare, se intenționează ca acest proiect de Cod al Muncii să constituie un cap de pod pentru a putea fi aplicat și în Europa. Suntem siguri

că aici sunt interese ale unor mari concerne internaționale și ne vom opune din răzputeri. De la confederația noastră a fost un autocar de 60 de locuri. Sindicaliștii români au avut prevăzut un spațiu special pentru protest și expunerea problemelor cu care se confruntă", a precizat Gabriel Ploscă, liderul pe zona Roman al FSLI. Gabriel Ploscă ne-a relatat că în Germania, datorită unei defecțiuni la o roată a autocarului, au fost nevoiți să apeleze la un SERVICE și au întârziat față de graficul stabilit de oficialii sindicali europeni. Într-un târziu, grupul român din autocarul întârziat a ajuns la Gara de Sud din Bruxelles, punctul de plecare al manifestației care avea loc pe B-dul Europei.

"Mitingul a fost impresionant, cel puțin 100.000 de oameni din întreaga Europă. Am fost impresionat și de numărul de participanți dar și de modul de organizare. Sindicatul european au deja o tradiție în această privință. Toate revendicările formulate erau exprimate cu zîmbetul pe buze, nu era acea încrîncenare care există la noi, totul se petrecea într-o atmosferă de carnaval, de

sărbătoare. Erau care alegorice pe care erau exprimate ideile care trebuiau aduse la cunoștința guvernelor. De-a lungul bulevardului erau grupe de animatori. Noi, românii, eram îmbrăcați specific, cu steaguri ale confederației, cu bannere, și...am cântat și noi "Deșteaptă-te române" cît ne-au ținut puterile. Datorită guvernelor de sorginte neoliberală care sunt împotriva lucrătorilor, mă refer la una din directivele summit-ului de la Lisabona prin care s-ar dori ca negocierea timpului de lucru și a salariilor să se facă fără consultarea părții sindicale, s-au cerut acolo locuri de muncă mai multe și mai sigure, o mai mare protecție socială pentru lucrători și mai mult respect pentru aceștia", a mai spus Gabriel Ploscă.

Gabriel Ploscă a mai declarat că la EuroMitingul de la Bruxelles s-a cîntat "Internaționala" deoarece o mare parte dintre sindicatele din Europa sunt cu ideologie socialistă.

Vlad CLAPA

NICHITA DESPRE BASARABENI BASARABENII DESPRE NICHITA

A spus despre sine că nu este decât „o pată de sânge/ Care vorbește”. Ce am putea spune noi despre El? Citit de către mulți, înțeles de către puțini, Nichita Stănescu rămâne creatorul unei noi ere în poezie, poetul paradoxurilor, autorul Noului Testament al Poeziei. S-au spus și s-au scris multe despre „poetul dintre cuvinte și necuvinte”.

Mai puține s-au spus, poate, despre legăturile sale cu spațiul spiritual dintre Prut și Nistru, într-o vreme când aceste legături erau mai mult decât primejdioase.

S-a întîmplat, totuși, să fie invitat la Chișinău, în septembrie 1976, la „Zilele Literaturii Sovietice”. Descinderea sa pe meleagul basarabean se leagă de un fapt inedit lăsat de Nichita posterității: la coborârea din tren a îngenucheat și a sărutat pămîntul românesc al Basarabiei străbune, afirmînd „Am făcut cel mai lung drum din viața mea ca să ajung de Acasă - Acasă”.

Mulți scriitori din Basarabia au fost marcați de întîlnirea cu Nichita, considerându-l un zeu coborât printre pămînteni.

I-a impresionat prin felul în care se apropia de oameni. „Posea o artă rară: arta de a-și face prieteni”(N.

Dabija). Impunea un familiarism de care numai el era în stare, uimind pe tinerii scriitori basarabeni de care-l despărteau câteva generații și cărora le cerea să-i spună pe nume, simplu: „Nichita”.

Dincolo de farmecul pe care îl degaja în jurul său, atrăgându-i pe toți ca un magnet urias, oamenii de litere

din stînga Prutului care l-au citit și cunoscut i-au apreciat opera, au pus-o căpătâi scrierilor lor și cei din generațiile tinere chiar și-au recunoscut devenirea lor ca artiști ai cuvîntului și datorită celui care „a nichitastănescizat poezia de pe ambele maluri de Prut”, după cum spunea același Nicolae Dabija.

Poeții basarabeni, am observat, au obicei a-și dedica unii altora poezii. Și cum nu ar fi închinat ei poeme lui Nichita pe care îl vedea atît de pămîntean prieten și totodată atît de sideral poet! Cât de mare i-a fost înrîurirea asupra unor cugete sensibile din Basarabia? Poate aflăm din versurile poetului Liviu Damian, și el unul dintre marii și prea - devreme - plecații spre alte sfere care, poate, pe aceeași stea cu Nichita adastă, acum, povestind și repovestind despre clipele petrecute împreună, atunci, în 1976.

*„Trece fiorul prin fir
firul prin lacrimă
și face șiraguri.”*

*Scoate lumînările din valuri
de parcă ar fi
Făt-Frumos - fiul Mării.”*

În cele câteva crâmpoie de presă literară basarabeană pe care am reușit

să le citesc am găsit pe Liviu Damian scriind de Nichita, uneori ca despre un Prometeu al Poeziei („...poetul / din coada focului ceresc a smuls o pană / E-o tortă mîna-lui-scriind”), alteori ca despre un sfios slujitor al cuvîntului („Din cînd în cînd / din gînd în gînd / bătea la ușa de cuvînt”).

Despre scriitorii din stînga Prutului, Nichita Stănescu a spus: „Aveți niște scriitori foarte buni. Grigore Vieru este un învățător, nu doar pentru literatura de aici ci pentru întreaga literatură românească. Să fiți fericiți că aveți așa maeștri: Vieru, Damian,...”

Vizita în Basarabia i-a lăsat și lui Nichita amintiri dragi despre care vorbește prietenilor mai târziu: „Nu de puține ori, Basarabia stăpînea gîndurile lui Nichita”, spune pictorul Mihai Bandac, prieten de suflet și aspirații al poetului. El adaugă: „Nichita își amintea cu mare plăcere vizita făcută la Chișinău. Se emoționa vîdit cînd evoca acest moment ...Despre tragicul destin al istoriei acestor locuri și oameni ținea adevărate prelegeri.”

Înv. Lili CREȚU,
Sc. Nr. 11, P.Neamț
(Continuare în pag. 9)

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A HA!, HA!, HA-ULUI!

După o iarnă balcîză care ne-a scos suflul, în sfîrșit a început să bată un vînticel de primăvară. Nu-i rău. Nu-i rău deloc dacă ieșim în week-end la o gură de aer proaspăt. Dacă ne dezmoțim ciolanele anchilozate de frig. Cum românii sunt oameni veseli, zburdă non-stop. Se gîndesc la șotii tot timpul. Izvorul acestor zburdălnicii? Păcălelile nevinovate de la 1 aprilie, gen "Șefu, ți-a lovit mașină din parcare un nebul beat!"

1 aprilie e ziua mondială a farselor. Oamenii subțiri țin la glumițe, le savurează. E drept, depinde și de păcăleală, de păcălici. Pietrenii care s-au gîndit să-și chivernisească bine banii în acest an, au suferit o mare păcăleală. Au chixat. Motivele? Toate prețurile

au sărit din tîtăni. Au explodat în buzunarul lor iar taxele și impozitele s-au înmulțit ca niciodată. Minunații noștri politicieni ne promit de trei cincinale că vom avea "o viață mai bună, mai luminoasă, mai dreaptă". Promisiunile lor sunt doar niște păcăleli politice. Așadar, luptînd neîncetat și cu spor, echipele guvernamentale montate de formațiunile politice pe criteriiul competenței profesionale au reușit să ne situeze, ca nivel de viață, la coada Europei prospere. Ru- și -ni -că!

Și puștani din liceele patriei, și profii lor, apelează la păcăleli cînd o cere conjunctura. Primii, liceenii îi păcălesc pe părinți că se duc la toceală și nimeresc din greșeală la barul Tic-Tac. Profesorii, mișoși, le dau drumul învățăcelor acasă, îi scutesc de ultimele ore pe motiv că sunt virusați. Ca să-i încurajeze le promit

introducerea în pauze a unor programe de striptease, nu numai trafic de droguri și băute zdravene. Poate așa se îndreaptă situația la învățătură și purtare. Poate!

În Ziua Internațională a Ha!, ha!, ha-ului, tinerii proiectează cele mai năstrușnice farse. Cu vorba și cu fapta. De obicei, păcălelile sunt legate de bursa de zvonuri. Sună cam așa: "Ai auzit, yankeii au debarcat în Insula Șerpilor, din confuzie, crezînd că-i a noastră!" sau "Partidul Independenței Energetice dă astăzi cu ocazia NATO, cîte cinci kile de zahăr, un carton cu ouă și o pereche de pantofi bărbătești mărimea 42, cu condiția ca doritorii să se prezinte la ora h, la sediul din

Dumitru RUSU
(Continuare în pag. 2)

RÎSU' - PLÎNSU'

Anul de grație 2005. Reducerile de activitate din ultimii doi-trei ani dau peste cap întregul corp de cadre didactice din țară, mai ales din ciclul primar

și gimnazial. Ca să nu-și piardă postul un cadru didactic trebuie să fie metodist ISJ sau CCD, formator local, membru al Consiliului Colectiv, formator național, membru al Comisiei Naționale de specialitate, membru al altor comisii naționale, participant la sesiuni județene, naționale, participant la colective de elaborare de programe școlare, manuale școlare, monografiile, lucrări științifice, ghiduri metodologice. Să aibă cărți în domeniul educației de specialitate, articole de specialitate și nu numai, mijloace de învățămînt omologate de MEC și, nu o noutate, sunt programele de reformă coordonate de MEC- Phare- VET, Phare, Banca Mondială etc.

Întrebarea pe care o punem este următoarea: Dacă toți ne ocupăm de cele de mai sus- cine ar mai face ore la clasă? Toate punctele cuprinse în fișă, prezentate, nu sunt accesibile tuturor cadrelor didactice și în nici un caz

Prof. Valerian PERCĂ
(Continuare în pag. 2)

O necesitate actuală:

FORMAREA GÎNDIRII CRITICE A ELEVILOR PRIN CITIRE ȘI SCRIERE

ARGUMENT: Elevii noștri vor trăi în era comunicării, în care nimeni nu poate acționa singur. Deprinderea de comunicare trebuie formată de la cea mai fragedă vîrstă. Cititul și scrisul deschid copiilor noi posibilități de cunoaștere a realității și noi forme ale comunicării interumane, permițînd trecerea de la sfera gîndirii și comunicării situaționale, la cea bazată pe concepte, formală.

OPERELE LITERARE-UNITATE PRIN DIVERSITATE: Emoția estetică trezită de o carte poate căpăta grade de intensitate diferite. Important este că ea nu poate lipsi, este o dimensiune a receptării. Chiar dacă luăm în discuție opere epice, lirice, dramatice- ele aduc cititorii la un număr comun- emoția estetică situată pe diverse "trepte". Treptele se situează de la lectura ingenuă, dar intuind unitatea întregului, pînă la contactul critic. De aici deducem un principiu metodologic important: implicînd subiecți a căror personalitate este în devenire, procesul receptării literaturii în școală se identifică cu procesul

de formare și dezvoltare la elevi a interesului artistic, cu tot ceea ce reclamă el: curiozitate, plăcere, nevoie spirituală.

ROLUL OPERELOR LITERARE ÎN DEZVOLTAREA GÎNDIRII CRITICE A ȘCOLARILOR MICI: Tehnic spus, gîndirea critică este un proces complex, care începe cu asimilarea de cunoștințe, cu dobîndirea unor operații și procedee mentale, de procesare a informațiilor și formare a unor credințe și convingeri care fundamentează adoptarea unor decizii și se finalizează prin manifestarea unor comportamente adaptative adecvate și eficiente. Pentru a putea exista într-o lume în schimbare, elevii noștri vor avea nevoie de capacitatea de a cerne informațiile și de a alege între ceea ce este și ceea ce nu este important. Trebuie ca ei să înțeleagă cum se corelează anumite informații, să le descopere sensul, să le respingă pe cele irelevante sau false. În concluzie, ei trebuie să dea sens creativ și productiv informațiilor, să gîndească și să învețe în mod critic. Gîndirea și învățarea critică se realizează atunci cînd cadrul didactic apreciază diversitatea de idei și experiențe, cînd nu există men-

talitatea "unicului răspuns corect".

ANALIZĂ LITERARĂ LA CLASELE MICI? Receptarea operelor literare la clasele mici nu urmărește în primul rînd dobîndirea anumitor cunoștințe, ci sensibilizarea elevilor față de frumosul literar. S-ar părea că e pretențios să se discute de analiză literară la ciclul primar. Și totuși acest fapt este posibil dacă luăm în discuție metoda lecturii explicative. Aceasta reprezintă analiză literară la dimensiunile textelor pe care le citesc elevii, adaptată nivelului capacităților intelectuale ale acestora. Făcînd această afirmație avem în vedere că, întocmai ca și în cadrul analizei literare, citirea explicativă este un act de cunoaștere, realizat prin intermediul muncii cu cartea. Citirea explicativă urmărește în egală măsură analiza fondului unui text (idei, sentimente) și formei acestuia.

Dacă structura gramaticală a textului literar pune în relief tipare exemplare ale construcțiilor posibile, micul cititor are parte de o îmbogățire și o înnoiere a vocabularului. Scriitorii ca V. Alecsandri, I. Creangă, I.L. Caragiale, M. Sadoveanu, M. Eminescu au folosit un vocabular nuanțat,

oferindu-le copiilor o imagine cuprinzătoare a bogăției limbii noastre. Scriitorii au avut un rol esențial în ceea ce privește înnoirea vocabularului cu neologisme. Prin contactul cu operele literare școlarii își însușesc aceste neologisme, care au modernizat limba. Tot scriitorii au realizat acea performanță paradoxală a limbajului de a înnoi stilul prin valorificarea cuvintelor vechi, altfel spus trecerea de la sensul denotativ, la cel calitativ nou-conotativ.

Exprimarea scrisă este numai în aparență mai uniformă și mai săracă decît cea orală. Virtuțile exprimării scrise sunt asigurate de o gîndire logică, competență lingvistică, exercițiu și intuiție. Din greșelile

și stîngăciile mai des întîlnite în compozițiile celor mici amintim: alternarea timpurilor verbelor, construirea enunțurilor după aceleași scheme simple, folosirea excesivă a unor pronume, utilizarea unui repertoriu de verbe. Treptat, pe baza analizelor sistematice, a repetițiilor, a autocontrolului, copiii sunt dirijați să-și dea seama de virtuțile exprimării scrise corecte. Dictările, însoțite în prealabil de exerciții speciale de analiză și sinteză, reactualizarea permanentă a regulilor, dozarea, eșalonarea exercițiilor de exprimare scrisă la intervale de timp succesive, asigură succesul.

Înv. Stefania COBZARU Școala Săbăoani

RÎSU' - PLÎNSU' (Urmare din pag. 1)

Colegilor care intră în restrîngere de activitate. Am căutat în această fișă de activitate instructiv-educativă, activitatea directă cu elevii. Este ascunsă, bine ascunsă. Oare acest lucru mai contează? Dar oare omul contează? Am văzut în ochii colegilor lacrimi pentru că de la toamnă nu se vor bucura cînd se vor îndrepta spre o altă școală, sunt dascăli care au așteptat cu multă răbdare întîlnirea cu copiii, care, în mod dezinteresat au crescut și au modelat suflete. Oamenii care au pus condeiul în miini și căldură în suflete. În cele trei zile cît au durat ședințele consiliilor de administrație, am văzut priviri piezișe, fețe încruntate, dușmănoase. Vorbe aprige, în ideea de a lovi, acuze și promisiuni minoase, contestații. Din totul răzbate o neputință dureroasă, vorbele au alt sens, zîmbetele de pînă ieri- au înghețat. După aceste zile, la o săptămînă, două, apele încep să se mai liniștească, intrînd încet în matca lor. Colegii, care au ieșit ultimii și trebuie să plece sunt triști. Celorlalți- cei care au rămas- parcă le revine zîmbetul și se linișesc... dar pentru încă un an.

VREME TRECE, VREME VINE

În ultimii 14 ani s-au perindat la cîrma Ministerului Educației și Cercetării nu mai puțin de șapte miniștri: Mihai Jora, Gheorghe Ștefan, Liviu Maior, Virgil Petrescu, Andrei Marga, Ecaterina Andronescu, Alexandru Athanasu, ultimul în ordine cronologică fiind domnul Mircea Mică.

La o simplă regulă aritmetică, constatăm că fiecare titular al portofoliului ministerial și-a exercitat prerogativele manageriale, în medie, 2 ani și 5 luni, menționînd că ultimul ocupant se află la începutul mandatului.

Judecînd lucrurile cu luciditate- trebuie să admitem că

fiecare ministru a avut nevoie de un an (poate mai puțin, poate mai mult) pentru a se familiariza cu un domeniu atît de complex și de agitat al învățămîntului românesc. Abia în al doilea an, ministrul în exercițiu a putut lua decizii judicioase, în perfectă cunoștință de cauză

Poate actualului ministru al Educației i se va permite să impună o linie managerială personalizată în gestionarea problemelor școlii și să fortifice învățămîntul, în parteneriat cu toți factorii educaționali, cu instituțiile comunitare și cu societatea în ansamblu.

Stabilitatea- ca premisă a managementului coerent și eficient, nu este punctul tare nici al structurilor județene de coordonare, îndrumare și control.

Fatidicul segment- legislativa- funcționează cu precizie matematică.

Timpul trece- dar nu se predă!

Prof. Valerian PERCĂ

ZIUA INTERNAȚIONALĂ A HA!, HA!, HA-ULUI!

(Urmare din pag. 1)

Strada X. "De asemenea ar merge știrea "bombă" că membrii MISA au luat cu asalt locuința ex -premierului Năstase, incendiind și devastând tot ce au întîlnit în cale. Și au întîlnit multe, inclusiv luxoasele lui limuzine.

Părerea subsemnatului? Nu subestimați ziua de 1 aprilie, în care toți ne ținem de șotii. Puțină distracție nu strică în această lume tensionată. Numai morocănoșii se pot supăra pe jocul farselor fără limite!

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

LECȚIA MARTIRULUI PAVEL FLORENSKI

Semnalăm cu deosebită bucurie apariția la Editura Sophia, București în 2004 a lucrării părintelui doctor Nicolae Nicolescu, **Pavel Florenski - teologia și filosofia unui martir contemporan**, o inedită publicație pe piața românească.

Analizînd, sintetizînd și comentînd întreaga operă a marelui teolog rus („Iconostasul”, „Dogmatică și dogmatism, studii și eseuri teologice”, „Perspectiva inversă și alte scrieri”, „Stîlpu și Temelia Adevărului”), autorul a alcătuit un adevărat tratat de teologie dogmatică structurat în 6 capitole: Introducere; I. Viața și activitatea părintelui Pavel Florenski; II. Relația teologie-filosofie în gîndirea părintelui Pavel Florenski; III. Gîndirea teologică a părintelui Pavel Florenski; IV. Filozofie și știință în gîndirea părintelui Pavel Florenski; V. Puncte controversate în gîndirea părintelui Pavel Florenski: Sofiologia și definirea numelui lui

Dumnezeu; VI. Aprecieri critice ale contemporanilor; Concluzii.

Fundamentată pe o bogată bibliografie de specialitate, dicționare, enciclopedii, documente, lucrări de filosofie și psihologie, diverse studii și articole, cartea de față reprezintă rezultatul unei munci titanice în domeniul cercetării fiind încununarea studiilor doctorale în domeniul teologie (din perioada 1996-2001 avîndu-l îndrumător științific pe pr. prof. dr. Ioan Ică de la catedra de teologie dogmatică) din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Totodată studiul constituie o punte de lansare pentru teologii care vor fi interesați să aprofundeze opera marelui gînditor rus.

Lucrarea, riguros alcătuită, abordează în profunzime gîndirea teologico-filosofică și științifică a preotului Pavel Florenski. Unind cele două etape de gîndire: antropodiceea și teodiceea, filosofia cu știința, părintele Florenski ne arată că nu există alternativă la Adevărul Triadologic: Sfînta Treime ori iadul.

Astfel dogma Trinității devine rădăcina comună a teologiei și filosofiei. Sofia devine element ipostatic și legătura între Sfînta Treime și creație. Opartează pentru genul de filosofie realistă, obiectivă și ontologică, a Sensului întrupat, un idealism complet pentru întreaga existență și cultură.

Florenski cugetă în contemplație la măreția înfricoșătoare a Sfîntei Liturghii, Taina Tainelor la prezența reală a Trupului și Sîngelui Mîntuitorului pe Sfînta Masă. După concepția lui Florenski, omenirii îi lipsește orientarea spre a cunoaște ceea ce este neapărat necesar: „Lumina Adevărului”.

Contemporan cu marile personalități românești: Dumitru Stăniloae, Nichifor Crainic, Anton Dumitriu, Mircea Vulcănescu etc., Pavel Florenski și-a impropriat o normă de principialitate preotească inimaginabilă, depășind tragismul epocii sale și îmbrățișînd actul mucenicesc total. Profesor de filosofie, doctor în teologie, supus calvarului bolșevic (condamnat de mai multe ori la cele mai grele pedepse în lagăre),

martirul Pavel Florenski ne oferă o lecție de viață greu de imaginat, răzbătînd mereu din ființa sa duhul unei preoții adevărate la o înălțime duhovnicească proprie numai sfinților.

Convins fiind de îndemnul final al autorului, care subliniază că originalitatea, erudiția, universalitatea, sinteza organică a științei și culturii vremii sale, precum și dimensiunea teologico-duhovnicească și de slujire a părintelui Pavel Florenski constituie pentru noi repere alternative la criza moral-spirituală contemporană și la secularizarea ce afectează Biserica și societatea actuală, recomand călduros lucrarea pr. dr. Nicolae Nicolescu tuturor celor care vor să descopere sau să-și îmbogățească noțiunile despre gîndirea celui care a fost preotul martir și om de știință: Pavel Florenski.

Drd. Mihai FLOROAIA

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ȘI „NOUA REFORMĂ”

Am pus „noua reformă” în ghilimele pentru că este folosit de Mihaela Bădără într-o investigație din „Tribuna Învățământului” intitulată „Reforma dorită de cadrele didactice.” Termenul reprezintă o realitate necesară ținând cont de faptul că în ultimii 15 ani (ce ai făcut în ultimii 15 ani?), reforma în tranziție a fost mereu luată de la capăt iar, din nefericire, în ultimii 4 ani a intervenit o „bine-meritată” pauză sau chiar o luptă eroică pe frontul antireformei. Din investigație, precum și din programul „Ziua educației”, realizat de Radio România Cultural și aceeași revistă, transpare o realitate greu de ocolit: între teoria despre sistemul actual de educație și realitatea imediată din învățământ există „un spațiu opac prin care comunicarea se realizează cu dificultate,” chiar o prăpastie, am zice noi, peste care, se vede treaba, construcția podului întâmpină mari greutăți.

Una din căile de realizare a acestuia ar fi descentralizarea. De mult invocată, a rămas mereu la nivel de deziderat sau la încercări înăbușite-de multe ori politic-din fașă. Reluată acum de ministrul Miclea, sperăm să nu se mai piardă în simple afirmații populiste. Nu ne referim la finanțare, deoarece acest lucru ține și de avuția comunităților locale, ci la aspectul conținutului, aspect ce nu se pretinde nici primordiale valabil, nici exhaustiv. S-ar dori, și asta nu este o noutate în ultimii 10-12 ani, o apropiere de sistemul britanic, desigur adaptat, nu adoptat. Problemele cheie ar fi, în acest caz, respectarea curriculum-ului național, alegerea de către elevi (desigur, nu singuri) a disciplinelor majore (din trunchiul comun) și a celor minore (care includ opționalele din curriculum-ul local), alegere

care poate/trebuie să ducă la stabilirea „rutei de discipline” (Felicia Rădulescu), la care vor da examen.

Nu totul este nou. Demersul a fost început în timpul mandatului Marga, dar fundamental îngustat în ultimii 4 ani, probabil doar de dragul de-a face altceva decât au făcut cei dinainte. Mai mult, chiar în condițiile în care voința oficială există, se

ivesc piedici particulare care țin de situațiile și oamenii care populează învățământul, și nu numai.

Elevii nu pot hotărî singuri întrucât ar face-o în cunoștință redusă de cauză, părinții, pe de altă parte, judecă fără multe excepții, tradițional sau chiar convențional, văzând în învățământ doar o etapă obligatorie, pentru mulți singura întrebare cu referire la domeniu fiind: „ce vrei să te faci când vei fi mare?” Se invocă mereu buna tradiție a învățământului românesc, uitându-se că puțini mai trăiesc în tradiție și altele sunt, astăzi, nevoile. Școala ar trebui să propună, să motiveze, să explice ofertele funcție de nevoile locale și naționale (în curând europene), ale pieții muncii și funcție de existent și de posibilități. Sub paravanul neingerinței în opțiunile elevilor, școala se limitează, mai mereu, să facă propunerile care să răspundă

nevoilor de încadrare, uneori datorită comodității sau respingerii noului, nu rareori subiectivismului sau lipsei dorinței de perfecționare și specializare.

Opoziția-mască sau fâșiș-a multor cadre didactice este cauzată și de faptul că aplicarea optimă a acestui sistem influențează structura planului de școlarizare, planului de învățământ și a programei școlare care pot provoca reducerea ponderii unor obiecte de studiu sau comasarea altora (științele naturii), ceea ce ar afecta încadrarea în cazul în care nu se poate sau nu se acceptă mutarea la altă școală, reconversia sau apelarea, prin metode specifice, la specializări total noi. Nici cadrele tinere nu sunt totdeauna dispuse la asemenea „sacrificii,” cu atât mai puțin cei cu experiență. De altfel, se cunoaște, dar nu se recunoaște, că mulți văd învățământul ca o manta de vreme rea sau ca un sistem de protecție socială care exclude, însă, viitorul elevilor de astăzi. Ne temem de nou, de învățare, de reciclare, de diversificare, ne temem de tot... ce ne-ar afecta cariera înainte de vreme, înainte de pensionare (iată cum pensionarea mai devreme ar fi o soluție socială dar și una necesară din punctul de vedere al sănătății).

Factorii educaționali locali (societatea civilă, biserica etc.) sunt încă greu de atras chiar și în consultare, nu mai vorbim de decizie colectivă, parțial din neimplicare dar și, de ce să nu recunoaștem, din ignoranță, din teamă de a nu deranja un sistem considerat-din nefericire-închis. Situația este mai sensibilă în mediul rural pentru că acolo aproape că nici o rută de specializare locală nu este luată în calcul. Există doar firave încercări în domeniul agriculturii montane, agro-turismului,

zootehniei etc, dar și acestea doar în licee și școli de arte și meserii care nu mai sunt accesibile multor copii din familiile rurale sărăcite. Pe latura teoretică, toată lumea este de acord că învățământul trebuie să slujească interesul public, să pregătească tinerii pentru piața concurențială diversificată și pentru viață. Latura practică rămâne încă parțial descoperită pentru că oamenii și energiile pozitive sunt erodate, pentru că inerția-i încă stăpână și interesul este, pe cât posibil, mereu al altora, iar tinerii rămân, în continuare, derutați și totul ține de hazard, noroc, soartă...

Revenind la prăpastia menționată la început, putem spune că o altă cale de a o umple este depolitizarea învățământului. Problema este atât de mult discutată și atât de dibaci ocolită, încât abordarea ei poate părea deja un loc comun. Dincolo de deciziile politice privind finanțarea, trebuie ca o condiție a deschiderii și europenizării învățământului-eliminată, conform legii, politica din școli. Să se renunțe la atragerea elevilor în diferendele și curentele politice, să nu se mai transforme inspectorii școlari și directorii școlilor în „activiști de frontieră” în spatele paravanului că fac politica învățământului și guvernului care-l finanțează. De aici și până la a pune problema că nu numai unul sau altul dintre partide are oameni buni, este o cale lungă. Starea precară a școlii contemporane se datorează, peste 50%, politizării, promovării incompetenței (incompetenții noastre sunt mai competenți decât incompetenții lor), slugărniceii, folosirii școlilor drept platformă politică.

(Continuare în numărul viitor)

(Datorită unei inabilități de secretariat, textul a ajuns la redacție fără semnătura autorului. Îl publicăm și ne cerem scuze.)

Retrospectiva învățământului nemțean

LUNA MARTIE

Schimbare la conducerea Inspectoratului Școlar Neamț: în locul fostului inspector general Emil Creangă, care a demisionat, la șefia IS a fost numită profesoara Dorina Drexler.

● Neamțul a obținut un premiu I, unul II și trei mențiuni la etapa națională a Olimpiadei tehnice, desfășurată la Piatra Neamț. Premianții provin de la Grupul Școlar Gheorghe Cartianu (Simona Roibu- I, Mădălina Anghelina și Ionela Șubea- mențiune, pregătite de prof. Mariana Paleu, Valentina Olteanu, Mariana Ciubucciu și Emilia Lupei) și Colegiul Tehnic (Ramona Veronica Ungureanu- II și Valentin Ilie- mențiune, pregătiți de prof. Constantin Darie, Iuliana Pătrașcu și Ionuț Macovei).

● Noul inspector general al Inspectoratului Școlar Neamț, prof. Dorina Drexler, a cerut Corpului de control al prefectului o verificare a investițiilor derulate în ultimii patru ani, dar și a situației financiare a Inspectoratului Școlar.

● Primul liceu nemțean care a preluat Ștăfeta tinerilor pentru Europa a fost Grupul Școlar Bicz. Elevii bicăzeni au primit provocarea de la colegii lor din Negrești- Vaslui. Proiectul, inițiat de Centrul Educațional 2000+, are ca principal scop dezvoltarea abilităților tinerilor de a se adapta la schimbările ce vor fi produse de aderarea României la Uniunea Europeană.

● Elevii din clasele liceale terminale au avut termen pînă pe 15 martie pentru alegerea disciplinelor de studiu prevăzute pentru probele la alegere din examenul de bacalaureat.

● Dascălii nemțeni au protestat, alături de reprezentanții altor sindicate, față de modificările pe care Guvernul intenționează să le aducă Codului Muncii. Ei și-au exprimat nemulțumirea, astfel, și față de discriminarea la care sînt supuse cadrele din învățământ în raport cu celelalte categorii bugetare.

● Doar 187, din cele 330 de cereri de acordare a gradației de merit, s-au soluționat favorabil de către Consiliul de Administrație al Inspectoratului Școlar Neamț.

● Profesorii nemțeni pot participa, din luna martie, la un inedit concurs, "Profesorul anului", organizat de Ministerul Educației și Cercetării și organizația Junior Achievement. Propunerile pot fi făcute de elevi, părinți și cadre didactice. Odată propuși, profesorii care doresc să intre în competiție trebuie să completeze formularele de înscriere și să aștepte decizia juriului, alcătuit din 15 reprezentanți ai comunităților educaționale, culturale, sociale și de afaceri din România.

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Editarea de curînd, sub auspiciile Academiei Române, a primelor două volume (vol. I, literele A- B, și vol. al II-lea, literele C- D), din cele șase tomuri programate ale DICȚIONARULUI GENERAL AL LITERATURII ROMÂNE (Editura "Univers Enciclopedic", Buc. 2004), elaborat de un colectiv (peste 130 de autori, cercetători, critici și istorici literari), colectiv coordonat de profesorul Eugen Simion, președinte al prestigioasei instituții, editarea, deci, este fără îndoială un eveniment de mult așteptat și deosebit de important în viața culturală a țării.

Nu putem să nu ne exprimăm satisfacția că din colectivul de autori face parte și concetățeanul nostru, criticul li-

terar Vasile Spiridon, cadru didactic la Universitatea din Bacău, iar câteva articole din cele două volume ale DICȚIONARULUI... sînt dedicate unor publicații care au apărut de-a lungul vremii la Piatra- Neamț și Roman ("Colectorul literar pentru ambe sexe", revistă literară săptămînală, Piatra- Neamț, 1877; "Asachi", revistă literară și științifică, Piatra- Neamț, 1881-1885, cu întreruperi; "Analele Romanului", revistă literară, științifică și economică, 1932; "Bloc", revistă de avangardă, nr. unic, Piatra- Neamț, februarie 1934, redactor George Demetru Pan; Buletinul "Mihai Eminescu", Cernăuți, 1930- 1940, Piatra- Neamț, 1941- 1942 și Rîmnicu- Vilcea, 1943- 1944; "Acțiunea", săptămînal, Piatra- Neamț, 1990- 1993). De menționat sînt și cei peste 30 de autori care s-au născut în județul Neamț, au

trăit sau au creat pe aceste locuri: de la Cronicarul Azarie (sec. al XV-lea), cel care a ucenicit la Roman și pînă la Mircea A. Diaconu, ca să numim pe cel mai tînăr cărturar (n. 2.X.1963), inclus în Dicționar și al cărui nume este legat de județul

Scriitorilor din Neamț: 1. - Au știut aceste foruri de elaborarea DICȚIONARULUI...?; 2. - Dacă răspunsul este afirmativ, mai întrebăm: au fost solicitați de realizatori să furnizeze date? și dacă da, pe ce criterii s-au selectat titlurile publicațiilor și numele

UN DICȚIONAR DE MULT AȘTEPTAT

nostru. Am putea continua seria calităților acestui DICȚIONAR..., dar preferăm să exprimăm unele nedumeriri în legătură cu vreo câteva omisiuni pe care le-am vrea comise fără vreo intenție. Totodată, adresăm câteva întrebări Direcției pentru Cultură a Județului Neamț și Societății

autorilor care sînt incluse/ incluși și, mai ales, ale celor care au fost omise/ omiși? Pe realizatori îi întrebăm: La includerea autorilor în această amplă lucrare s-a avut în vedere apartenența acestora în Uniunea Scriitorilor (e vorba de cei în viață)? Am formulat aceste întrebări pentru că din cele două volume editate

ale DICȚIONARULUI... lipsesc referirile la publicațiile: "Antiteze", revistă literară și de arte ce apare sub egida Societății Scriitorilor din Neamț; "Asachi", revistă de cultură, serie nouă, ajunsă în al XIII-lea an de apariție și la nr. 192. Lipsesc, de asemenea, articolele despre scriitorii Vasile Baghiu, Nicolae Boghean, Valentin Ciucă și Eduard Covali (i-am numit doar pe cei care sînt sau au fost membri ai Uniunii Scriitorilor, dar, probabil, mai sînt și alții), ca să nu mai menționăm și unele informații eronate (ex. "Acțiunea", la început, în 1990 a fost cotidian și apoi săptămînal, a avut trei secretari de redacție: Constantin Bostan, Emil Nicolae și regretatul Dumitru Simionescu). Aceste observații le-am făcut nu din dorința de a diminua valoarea incontestabilă a acestei lucrări, ci pentru a atrage atenția celor care trudes-

la realizarea unei asemenea opere, celor care ar trebui să-i ajute prin furnizarea de informații, pentru că sînt personalități care nu merită a fi omise, mai ales că am constatat în DICȚIONAR... referiri despre publicații și autori (nu numai în Neamț) mult sub valoarea celor nebagăți în seamă.

Dorim ca acest semnal să fie primit cum se cuvine, mai ales de forurile județene, și să determine o atitudine reparatoare, încît Addenda să întregescă imaginea sugerată de termenul general cuprins în titlu, în sensul care cuprinde tot, care privește pe toți și nu numai ceea ce privește ceva în ansamblu, în linii mari (conf. Micului Dicționar Enciclopedic, 1978).

Ioan CIURDEA

EDUCAȚIA PENTRU GÂNDIRE CREATOARE

Gândirea creatoare reprezintă una dintre cele mai importante însușiri ale omului, care, în general vorbind, l-a ajutat pe acesta să transforme și să revoluționeze lumea în care trăiește. Școala are datoria de a solicita și a dezvolta gândirea creatoare a elevilor, în vederea pregătirii pentru viață și integrarea optimă în societatea contemporană și cea viitoare.

Educație pentru gândire creatoare este titlul Simpozionului Național de anul acesta (14 mai 2005), organizat de Casa Corpului Didactic Neamț. Tema acestei activități a fost sugerată de multe cadre didactice nemțene și nu numai, care consideră dezvoltarea gândirii creatoare ca un obiectiv primordial al școlii pentru recordarea la învățământul european.

Articolele care urmează pledează pentru deschiderea școlii către gândire liberă și creatoare, în spiritul valorosului dicton antic „Non scholae, sed vitae discimus” (Nu pentru școală, ci pentru viață învățăm).

Programele școlare și creativitatea elevilor

Învățământul românesc de astăzi este, după părerea mea, de tip școlastic. El solicită în mod preponderent un mod de gândire și de activitate intelectuală bazat pe cunoștințele formale, rupte, în mare parte, de practică și de viziune pentru integrarea viitoare a copilului și tânărului în viață. Îmi justific acest punct de vedere prin compararea a ceea ce face un elev român la școală, cu ceea ce face un elev dintr-o altă țară cu învățământ modern. Primul își sleiește puterile memorând, în primul rând, enorm de multe cunoștințe, în timp ce al doilea este solicitat mai ales să-și exerseze gândirea, să-și întărească forțele intelectuale, să se pregătească temeinic pentru viață. Și mă gândesc, din informațiile pe care le am, cum un elev francez învață mai întâi cum să se poarte cu cei din jur, cum să solicite informații de la educatorii și de la alți oameni cu care vine în contact, cum să gândească în mod critic și eficient.

Un alt argument al afirmației mele este susținut de un student român care, după ce a stat vara trecută vreo câteva luni în Statele Unite ale Americii, informându-se despre sistemul de învățământ de aici și comunicând cu tineri de vârsta lui, era extrem de necăjit în legătură cu obtuzitatea școlii românești față de viață, comparativ cu deschiderea și pragmatismul celei americane. El

concluziona că acolo înveți doar ce-ți este de folos în viață și că ieși din aceasta un om pregătit să înfrunți provocările și problemele vieții.

De vreo 15 ani de zile, forurile de conducere ale școlii românești se străduiesc să impună și să promoveze reforma școlară. S-au modificat de mai multe ori programele școlare, s-au elaborat manuale alternative și au apărut enorm de multe lucrări didactice auxiliare. Și totuși, oamenii școlii, elevii și părinții acestora rămân tot nemulțumiți și se plâng de supraîncărcare și de efort prea mare, la școală și acasă, pentru pregătirea temelor.

Programa școlară este „Biblia” pe care cadrul didactic trebuie s-o respecte fără drept de apel. Pe de altă parte foarte mulți oameni ai școlii și, prin extensie, și alți oameni care au sau nu legătură cu școala, au o părere personală clară și nestrămutată: „programele sunt foarte încărcate”. De curând am auzit, pe un post de televiziune, un parlamentar care se ocupă de problemele învățământului că principala măsură pentru îmbunătățirea învățământului este „descongestionarea programelor școlare”. Oare aici să fie problema spinoasă a reformei?

La ciclul primar (dar și la cel gimnazial, și poate și la cel liceal) știu că au fost cel puțin două demersuri de descongestionare a programelor școlare. De exemplu, la clasele I-IV, ultima revizie a programelor școlare a fost la începutul anului școlar trecut, în ideea că majoritatea școlărilor începători vor fi de șase ani. În practică, puțini elevi au început școala la această vârstă.

Mi-e teamă că tot mergând din

„descongestionare în descongestionare”, s-ar putea simplifica programele până vom coborî obiectivele și conținuturile pe trepte inferioare claselor și disciplinelor respective. Ca exemplu, cum se poate ca zeci de ani un școlar din ciclul primar să învețe tabla înmulțirii doar în clasa a II-a, iar de la ultima „descongestionare”, de acum un an de zile, să-i trebuiască și clasa a III-a pentru a termina de învățat aceeași tablă a înmulțirii?

Personal cred că „problema” școlii românești nu este în ceea ce privește conținutul programelor școlare, ci în acela al concepției de bază al programei și al atitudinii oamenilor școlii față de aceasta.

Mai întâi se pierde din vedere faptul că aceste programe prezintă liniile directoare, generale, ale curriculum-ului școlar și că ele pot fi aplicate în mod diferențiat pentru colective de clase, grupe din clase de elevi și chiar elevi luați în mod separat. În privința scalei de solicitări se poate constata că programele sunt destul de flexibile și largi în privința solicitărilor.

Percepția programelor prea încărcate este credem pentru mulți falsă prin prisma a două situații:

1) mai întâi, mulți dintre autorii de manuale școlare au înțeles că acestea vor fi moderne și eficiente dacă vor avea foarte multe conținuturi, dacă vor avea o ilustrație cât mai bogată și o grafică cât mai complexă. Anularea simplității și a sistematicității dă însă multe bătăi de cap elevilor și complică procesul de învățare;

2) în al doilea rând supraîncărcarea nu este dată de programe, cât este realizată de către mulți învățători și profesori, care dau

teme de efectuat cu nemiluita și cer elevilor să lucreze cât, paradoxal, nici ei n-ar face față. Să ne gândim la sutele de texte literare date pentru lectură și la câte 2-3 culegeri de probleme de exerciții date unui elev de ciclul primar să le rezolve într-o vacanță mare. Apoi, la multele și complicatale probleme pe care elevii de la unele licee „de elită” trebuie să le rezolve de la o zi la alta.

Probabil voi contraria pe mulți dintre colegii mei care sunt „în război” cu programele școlare, dar trebuie să avem în vedere că școlarul de astăzi este mult mai informat decât cel de altădată și modernitatea școlii este nu să-i cerem să învețe mai puțin, ci să-i învățăm cum să-și gestioneze mai bine și să-și transforme în capacități informațiile pe care le au.

Înv. Elena Axinia, Șc. Cu cl. I-VIII, „Roman Mușat”, Roman

Să-i învățăm pe copii să găsească idei noi

Activitatea școlară folosește două principale resurse umane: învățătorul/profesorul, de pe o parte, și elevii, de cealaltă parte. De obicei primul pune întrebări sau solicită anumite acțiuni, iar cei din urmă răspund sau rezolvă acțiunile cerute.

În ciuda dorințelor de restructurare în sensul reformei, lecția rămâne de tip reproductiv, elevii trebuind să-și amintească și să reproducă ceea ce au memorat: definiții, reguli, teoreme, date, nume, formule, fapte etc. Oare acest tip de activitate nu este cel de tip medieval „magister dixit”?

Școala modernă solicită ca educatorul să nu mai fie în fața clasei, izolat, poate pe un pedestal, sever și cu autoritate deplină. El trebuie să se aplece în mijlocul elevilor, să le stimuleze aptitudinile, să catalizeze capacitățile și să-i ducă pe drumul progresului și performanței. Însă cu „învățământ de tip reproductiv” nu se poate atinge performanță.

lătă de ce mi-am propus drept principiu cardinal ca, în timpul unei activități didactice și al unei zile școlare, să-i învăț pe elevi să găsească, să dezvolte și să lucreze pe bază de idei.

Primele idei au izvorât la elevi din sugestia pe care le-am făcut-o de a formula cât mai multe întrebări în timpul activităților școlare. Aceste întrebări pot genera din surse diferite: lucruri neînțelese în timpul lecției, întâmplări personale sau ale cunoștinților, știri sau fapte auzite la radio sau TV, stări afective personale la care nu le cunosc înțelesul etc. Pentru problemele neînțelese din lecții elevii pot formula întrebări prompt, atunci când acestea se ivesc, sau la sfârșitul activității. În legătură cu faptele petrecute în afara școlii, elevii pot formula întrebări înainte sau după terminarea activităților, pentru care se rezervă timp în mod organizat. Pentru a nu le uita elevii au mici carnete în care le notează, mai simplu, în ordinea în care apar, sau mai elaborat, pe domenii de activitate.

Alte idei izvorăsc din „Jocul ideilor”, pe care îl practic frecvent cu elevii, individual, sau pe baza metodei brainstorming de a da unor diverse obiecte utilizări inedite. De exemplu la ce ar mai putea folosi un creion, în afară de instrument de scris? Printre cele peste 100 de utilizări pe care le-au găsit elevii mei consemnez doar câteva: instrument pentru trasat linii, microfon pentru un joc de rol, schelet pentru o păpușă, plută pentru o albină în pericol de a se îneca, armă de apărare față de un răufăcător etc.

Învățându-i pe elevi să genereze idei, le dezvoltăm flexibilitatea și divergența gândirii, îi învățăm să gândească critic și creator, îi formăm pentru a face față problemelor diverse și complicate pe care vor trebui să le rezolve mai târziu în viață.

Înv. Doina Axinia, Șc. cu cl. I-VIII, Helegiu, jud. Bacău

Rubrică coordonată de Dan AGRIGORAE

ARTE & MESERII * ARTE & MESERII * ARTE & MESERII * ARTE & MESERII

Citind cea mai recentă carte a Violetei Lăcătușu, romanul cu titlul de mai sus, editat de „Crigarux”, Piatra-Neamț, în 2004, mi-a venit în minte „regula de aur” pe care ar trebui să o respecte cei care scriu. Citez din memorie cele citite într-o revistă: pentru cei care scriu, „regula de aur” ar fi să faci acest lucru numai în cazul în care vor constata că nu pot trăi fără așa ceva.

Cartea de acum a Violetei Lăcătușu, ca și precedentele, a treia, după romanul SIMURGUL (Ed. „Junimea”, 1999, debut editorial) și după volumul de grafi-poeme, comentat și de noi la timpul potrivit, INIȚIERE ASTRALĂ (Ed. „Crigarux”, 2003), confirmă faptul că autoarea a meditat îndelung, a investigat cu o acribie demnă de învidiat aproape tot ce s-a scris de-a lungul istoriei despre subiectul pus în discuție- fenomenele paranormale- fără pretenția de a emite certitudini, dar convinsă că va sensibiliza simțirea potențialilor săi cititori în această problemă ce depășește „granițele impuse de simțurile noastre”. Pe cei care îi vor deschide cartea autoarea îi avertizează printr-un motto („Destinul e un joc. Orice joc e destin” care precede un basm, „prologul”

romanului, din care se desprinde ideea: cu destinația nu-i de glumit, iar omul trebuie să se teamă de el chiar și atunci când este „îngăduitor”. Mai mult, înainte

„trăiesc doar din satisfacții groțeste”, ajungând, în final, la artistul adevărat care „vede forme pure, ascunse în materia amorfă și le eliberează”, de „parcă ar

Note de lector:

IMPREVIZIBILUL ESTE SĂGEATA DESTINULUI

de Violeta LĂCĂTUȘU

de a pătrunde în canavaua propriu-zisă a cărții, câteva fraze atrag atenția asupra „Mesajelor/ între cer și pământ, semne/or ce/ vin din trecut și din viitor, tulburându-ne prezentul”.

Romanul, în sine, este structurat în două părți inegale ca dimensiune a textului: o parte I, fără titlu (126 p.) și o parte a II-a, intitulată „Spovedania unui artist” (35 p.). Partea I este, dacă putem spune așa, o narațiune, o prezentare în antiteză a mai multor categorii umane decupate din cotidian (de la veterani, categorie pe cale de dispariție, la afaceriștii de carton care „seamănă în jurul lor numai suferință” și care

vrea să ordoneze haosul”.

Galeria de portrete, alcătuită în această carte prin intermediul cuvintelor, nu de puține ori alăturate în metafore inedite, dar născută ca rod al privirii artistului plastic- o înfățișare fericită în persoana autoarei, a poetului cu pictorul. Galeria aceasta conține câteva personaje dintre care două vor domina mult timp memoria cititorului: Gugu (de la Gogoman oare?), Momircan (monstrul „cu zîmbet de broască”, cel care „nu iubea pe nimeni”) și Tudor, artistul plastic, devenit celebru prin opera sa de excepție. Contrastul dintre ele a fost conceput cu migală de autoarea

călăuzită de câteva idei strecurate cu subtilitate de-a lungul discursului narativ și, apoi, concluzionând: „m-a salvat pictura”, „arta m-a ținut la suprafață”, „Nu există fericire, dincolo de artă” și neezitând în a recunoaște că există și „o junglă a artei”. Pe lângă portretele realizate succint din câteva tușe apăsate, sigure și clare (iată, o mostră: „Nu era frumos. Dar, mai ales, nu era urît. Bine clădit /.../ avea o figură leoniană, încărcată de pericuni viguroși. Ochi de linx, clăie neagră de păr cirliontat, buze senzuale. În totului tot, aer exotic și fascinant”), un alt atribut al cărții este dialogul pe care autoarea îl stăpânește, îl strunește și îl cultivă cizelându-l mereu și folosindu-l în diverse scopuri, cum ar fi și caracterizarea personajelor pe care le pune să vorbească în limba lumii din care provin, uneori utilizând elemente de argou sau chiar expresii licențioase, fără a atinge cotele literaturii pornografice ce se practică tot mai mult în ultimul timp.

Se remarcă, de asemenea, o știință a dozării fragmentelor narative și a celor dialogate, dînd astfel cursivitate discursului românesc, înviorîndu-l cînd este pîndit de monotonia. (va urma)

Constantin TOMȘA

PROFESORUL DE ROMÂNĂ

Din vorbele tale înmiresmate mi-au încolțit în inimă muguri de întrebări. Mi-ai deschis ochii către rotundul lumii și zvon de clopoței mi-a potopit sufletul.

Te-ai văzut cu ochii mei cum trezeai cuvintele adormite și făceai să joace silabe îmbătate de soare.

Te-am auzit când chemai de dincolo de timp povești căzute în uitare și am băgat de seamă cum glasul tău în lacrimă se preschimba, când scoteai din încheștarea vreunui text o metaforă proaspătă.

Nu știi cum, atunci când ciocănești crusta cuvântului, din adâncurile lui se naște un nou și nebănuț înțeles.

Cu siguranță, domnule profesor de română, ai fost logodit cândva cu o stea, logostea care a dat cuvintelor să bea puteri noi, curate, de argint luminat.

Uneori vorbele-ți sunt jivine târătoare, cu veninul adunat în gheare care, de-te ating, te rănesc și te doare; alteori cuvintele ți-s păsări călătoare ce se-

nveșmântă fără teamă cu seninul din zare.

Domnul meu de vorbe, în gura ta cuvântul poate fierbe, poți să faci vorbe aspre și reci, poți să pui cuvintelor botniță sau să le dai aripi de dantelă, parfum de busuioc și vibrație de clopoțel abia ieșit din foc.

De la tine am învățat de ce la început a fost cuvântul și de ce... cuvântul este Dumnezeu.

Am aflat, într-un târziu, că tu ești slujitor în biserica limbii române, că te închini cuvântului, că tămâiezi slovele cu smirnă și scortșoară, că le dai să bea culoare din creștetul curcubeului.

Mata, domnule profesor de română, ești ramura de măslin purtată peste ape de porumbelul care porcede din Sfântul Duh.

Modest ca firul de volbură, te înveșmâți în zăpada caldă a cuvântului și brodezi pe file sărăcite de caiet, semne sfinte pentru a reda vorbelor strălucirea cea dintru început.

Nu-i așa, domnule profesor de română, că ești fratele de jos al Celui de Sus?

**Profesor,
Monica S. CRISTEA**

DOR DE NICHITA STĂNESCU

Cum ar fi arătat Nichita Stănescu la 73 de ani? Putem să ne imaginăm răspunsuri nenumărate. Pe marginea operei sale putem să fabulăm la nesfârșit, să o contestăm; să o pogram, dar din când în când ar trebui să o recitim. De aceea, gestul criticului Nicolae Manolescu de a așeza în acest sfârșit de martie, opera poetului acolo unde se cuvine, se pare sublim; adică triada- Eminescu, Argezi, Nichita. După ei nu se

mai scrie ca înainte- spunea criticul. Și poate că de aici va începe cineva să scrie chiar o carte de recitare. Cred că la fiecare 31 martie ar trebui să sărbătorim ziua de naștere a autorului Elegiilor. Cum ar fi arătat Nichita la 73 de ani?

lată o întrebare pe care unii dintre noi riscăm să ne-o punem. Dar poate că această întrebare ar trebui să rămână fără răspuns așa cum rămân alte două, trei, patru întrebări

ale vieții noastre, așa cum copaci, colbul drumului, cerul înstelat sau tabla înmulțirii nu cer un răspuns neapărat din partea noastră pentru că:

Poetul ca și soldatul nu are viață personală

Viața lui personală este praf și pulbere.

Delia DÎRLEA, clasa a VIII-a B, Școala nr. 8- Roman

SĂPTĂMÎNA FRANCOFONIEI

Odată cu instituționalizarea francofoniei, lumea și-a amintit că limba franceză a fost limba vorbită în Anglia după cucerirea Normandiei, că a servit ca limbă literară model în Europa la sfârșitul Evului Mediu (Marco Polo și-a povestit călătoria în Franțuzește) și că a fost limba culturii europene în perioada neoclasică și iluministă.

În prezent, franceza este limbă maternă în Europa (Franța, Belgia, Luxemburg, Elveția), în Canada (Québec și Acadia), în Africa (în fostele colonii franceze), în Asia de sud-est și în câteva insule din Oceanul Indian.

Începând cu ACCT, francofonia și-a creat numeroase organisme cu menirea de a organiza manifestări de stimulare a relațiilor dintre oameni și popoare, dintre instituții ale țării membre ale francofoniei, în mod deosebit după 1986, în urma Conferinței

Șefilor de State și Guverne care s-a desfășurat la Versailles. Astfel, a fost creată Adunarea Parlamentarilor Francofoniei (APF), Asociația Universităților în Întregime sau Parțial vorbitoare de Limba Franceză (AUPELF) și Universitatea Rețelelor de Expresie Franceză (UREF) - Agenția Universitară a Francofoniei.

Deși, de vreme îndelungată, rudă a Franței (există documente care vorbesc de originea română a poetului Pierre de Ronsard, precum și de intense contacte de-a lungul istoriei între Franța și România, care a intrat în rândul țărilor francofone abia în 1991, la reuniunea de la Paris a reprezentanților a 50 de țări francofone, primind statul de observator, împreună cu Cambodgia și Bulgaria, iar în 1993, la reuniunea din insula Mauritius a fost primită ca membru cu drepturi depline.

În prezent, țara noastră face parte din toate organismele francofoniei, calitate în

care a organizat activități și manifestări cu ecou puternic în comunitatea francofonă - și nu numai -, în mod special, cu prilejul zilelor francofoniei (ziua de 20 martie, în care a fost creată ACCT și în săptămânile care cuprind această zi), mai ales în anii 2001, 2002 și 2003.

În pofida avântului luat de interesul pentru limba engleză în secolul al XX-lea, ca limbă a afacerilor, a tehnicii informaționale și a muzicii ușoare, în țara noastră limba franceză ocupă un loc privilegiat atât în rândul elevilor, cât și al studenților, această limbă fiind în continuare considerată academică și elitistă, aristocratică, de salon, definiții la care se adaugă latinitatea, ușurința învățării, expresivitatea, eleganța, rigoarea etc. În plus, argumentele istorice constituie puternice stimulente pentru învățarea și practicarea acestei limbi, Franța devenind pentru români, de-a lungul timpului, un mit de cultură, de libertate, de democrație.

**Profesor,
Gheorghe BLAGA**

An aniversar

Eiarnă. Lume ca din povești, copaci de zahăr, câmp de cristal, ocean de ninsoare.

Noptile lungi, pline de farmec livresc, petrecute „la gura sobei”, ne îndeamnă la visare.

Lăsați copiii și mai ales în iarnă-aceasta, să călătorească în lumea mirifică a basmului, într-un decor fantastic al „florilor scilpitoare de argint”, prezidat de însăși „Crăiasa Zăpezii”!

E an aniversar! Pe 2 aprilie se vor împlini 200 de ani de la nașterea marelui povestitor danez Hans Christian Andersen.

Răscolii bibliotecile, căutați-i cărțile în librării și lecturați-le!

Noi le-am citit. Ne-au încântat copilăria basmele și povestirile lui: Crăiasa Zăpezii, Degetica, Rătușca cea urâtă, Lebedele, Fetța cu chibruri, Soldatul de plumb, Hainele cele mai noi ale împăratului, Cufărul zburător, Pantofiorii roșii, Bradul, Ghiocelul, Inul.

Învățători, Melania COSMA, Monica COSMA

Imaginea femeii și expresionismul tinerei generații

Vineri, 18 martie, a.c. la Galeria VERT din Piatra Neamț, Avasiloaiei Lucian și Boicu Romulus, elevi în clasa a XII-a la Liceul de Artă „Victor Brauner”, din localitate, îndrumați de cunoscutul plastician și profesor Ștefan Potop au expus cu mult curaj și dezinvolură mai multe lucrări plastice, unitare tematic și stilistic. Tranzitia traumatizantă parcursă dificil de mulți dintre noi a marcat și viziunile artistice ale celor doi tineri nemteni. Unele frustrări, obsesii și aspirații specifice vârstei lor se oglindesc transant într-un univers plastic lipsit de menajamente, mesajul direct, critic și autocritic conturând posibilitatea unei decriptări lipsite de dificultate. Expoziția în sine poate deveni un obiect de studiu pentru profesori, sociologi, psihanalisti și unii politologi onești, intere-

sați de adevărata stare de spirit și preocupările noii generații. Lucian Avasiloaiei și Romulus Boicu au destulă personalitate și suficient orgoliu pentru a nu „împrumuta” prea multe din fabulosul univers, simbolistica și preferințele cromatice ale mentorului lor comun, plasticianul Ștefan Potop. Desigur, la umbra „stejarului” Ștefan Potop s-ar fi putut dezvolta doar ucenici marcați de stilul și tematica profesorului îndrumător. Din fericire, mentorul le-a permis elevilor săi libertăți într-un spațiu de joacă fertil dezvoltării personalității. Cei care au studiat sub îndrumarea centenarului sculptor Ion Irimescu sunt tributari, stilistic și tematic marelui artist de la Fălticeni, pentru că personalitatea sa puternică a permis mai ales „copii la indigo”. Din pânzele celor doi, Lucian și Romulus, înțelegi că preocupările lor fundamentale sunt mai ales de ordin fiziologic, gravitând

în jurul femeii, nudității și sexualității, „tablouri” pe care elevii grăbiți le cunosc mai ales prin intermediul unor surse de informare preocupate de mediatizarea

La Galeria Vert

excesiv-primitivă și brutală a femeii, aflată în ipostaze străine de natura sa profundă. Un „vocabulary” frust, cu priviri bolnave însoțite torsul feminin ciuruit de maladii negre. O femeie-mutant, mecanică și instabilă, este supusă unor fantezii estropiate care o transformă într-un obiect sexual(simplu instrument de... lucru dinaintea consumatorului grăbit). Pe alocuri, lucrările lui Romulus Boicu, iubitor de culori calde, sunt mai romantice, probând un lirism discret. Lucian

Avasiloaiei se dorește un Jack Spintecătorul în plastica nemteană a tinerei generații. O generație a protestului nedismulată, lipsită de complexe și inhibiții, înaptă de perversitățile plasticienilor formați la școala academismului comunist. Asemeni lui Edvard Munch, cu celebra sa lucrare „Strigătul”, Romulus are propria sa versiune: un individ exasperat, echipat într-un costum galben cu pătrățele negre(culorile de avertizare ale salamandreii) își consumă protestul disperat pe fondul pustiit de industrializarea excesivă.

Cei doi elevi ai profesorului Ștefan Potop sunt curați, grăbiți și nu au timp de minciună și compromisuri. Trăiesc într-o lume dominată de calculatoare și Internet care confiscă, parșiv, copilării pentru realități virtuale. Sub aceste auspicii, din păcate, viitorul cuvântului scris, al cărții și al bibliotecilor este amenințat de uitare...

Fără să insiste prea mult, vizitatorul calificat va descoperi că ofertanții, deși tineri- pendulând prin căutări febrile între expresionism și suprarealism- încearcă să împrumute câte ceva de la „Muzele neliniștitoare” ale lui Giorgio De Chirico, „Natura statică” a lui Giorgio Morandi, extatismul femeilor lui Paul Delvaux, „Femeile care se scaldă” ale lui Pablo Picasso și ochii bolnavi ai Marcellei („Marcella”, tabloul realizat de Ernst Ludwig Kirchner în 1910 și conservat la Muzeul de Artă Modernă din Stockholm).

Incitantă și ușor scandalosă, expoziția oferită de Galeria VERT merită studiată cu multă atenție! Nu este doar un eveniment artistic și un act de curaj... Poate fi și un simptom!

Mihail-Sorin GAIDĂU

ARTE & MESERII - ROMAN

TOAMNĂ VERDE

În toamna asta frunzele îmi mor,
Prea verzi, mai trist ca niciodată.
E toamna ta, plăcerile mă dor
Și ploaia-mi pare lacrimă sărată.

De-atîta toamnă care-mi moare-n fruze
Cuvintele au coborît să doarmă-n piatră.
Tăcerea ta îmi stăruie apăsător pe buze,
Toamna din anul ăsta nu mai vrea să treacă.

Valerica CUIBARI

ABANDONAT

Despărțit de părinți, devenit raton
Vegetînd prin casă pe un bloc de beton,
Țese un cocon din cutii de lapte,
Doarme neîntors noapte după noapte.

Hrană pentru zei, fără realitate,
Cină de titani, desprinsă din carte,
Prenandez și pungă, privire în ceață,
Cad frumos pe spate, bucuos de masă.

Domicilii prin canale, la numărul zero bis;
Trenuri personale, atmosferă de vomă;
Desfăcut la șliț calcă într-un vis;
Emană miros de parfum și cremă.

La umbră piticii de grădină vii;
Somn iepuresc semănat prin parc;
Se aprind licuricii, clișmă-n bălării;
Îmbrăcat dacă ești râmii dezbrăcat.

Dragoste multă, murdar, pasional;
Anul curent, revenire de top;
Zoofilie în curs cu un șobolan;

Acțiune, motor, în scara de bloc.

Bogdan ENACHE

PE BANII CARE-I ȚIN ÎN PORTMONEU

Nu știu altul să fie mai bogat
Și fericit, mai des decît persoana mea,
Cu trai decent și nu de lepădat
Patul e pat și fără puf și catifea,
La rece, sticla stă fără capac pe ea,
Fiindcă gîtul meu se tînguie mereu,
Ar fi ca lumea să fiu cineva
Pe banii care-i țin în portmoneu.

Mănînc covrigi, cu pixul pe hîrtie,
Amețit și excitat de la răcoare,
Beau bere Gosser la cutie
Scriind o poezie despre care
Mulți or să spună că nimic nu are
Special- și că e contra Dumnezeu,
Mă bucur mult de versurile care
Se vînd pe ce dețin în portmoneu.

Sunt amețit și mă cam doare capul,
Lumina mă izbește în cap de pe afară,
Mă car prin glod, în curte- liber patul-
Mă duc să mă descarc ca și aseară,
Apoi, eliberat de o povară
Grea, mă pun și dibuiesc mișto antreu,
Ademenit de banii care ar putea să piară
Pe ce scriu eu- mereu din portmoneu.

Încă:
E bine că un cineva se mai gîndește
Și la o cultivare- grea coadă de pește-
Și la un porc făcut recent pateu,
Și la ce lasă-n urmă cît trăiește,
Și peste toate- la ce are-n portmoneu.

Bogdan ENACHE

UMBRA TA

Ți-am scris numele pe fiecare piatră albă,
Care mi-a rănit tălpile goale
Iar sufletul lor mi-a urmărit anii

Ți-am îngropat numele în balta nopții,
Pentru a străluci lingă steaua mea
Supremă judecată.

Ți-am săpat chipul pe fiecare marmură albă,
Care mi-a ieșit în cale...
Iar ochii tăi m-au urmărit cu drag.

Ți-am ascuns chipul în mantia stelelor,
Pentru a avea mereu în visul meu
Aspră pedeapsă.

Ți-am săpat numele și chipul în inima mea,
Ele au crescut odată cu mine
Și-acum te strig mereu: "umbra ta!"

Cristina BUTNARU

IUBIREA

Îți voi înclua iubirea
În temnița sufletului meu
Iar cheia o voi arunca
În oceanul inimii mele
Să știu că n-ai să mai pleci.
Te voi lega de mine
Cu lanțuri de fier
Să te știu mereu aproape,
Să știu că n-ai să mai pleci
Îți voi dărui marea de ziua ta
Și îți voi fura arămiul ochilor
Iar inima mi-o voi lega de-a ta
Să fim împreună pe veci,
Să știu că n-ai să mai pleci,
Să nu mai fiu singură.
Acum te am pe tine.

Alina CIUCHEȘ

DINCOLO DE APARENȚĂ

După căderea cortinei, cînd actorii s-au dus...
Rămii singur pe scenă, și vezi în a ta minte...
Că la sfîrșitul piesei, mai e ceva de spus...
... Deși sufleurul scenic nu îți mai dă cuvinte.

În rolu-ți episodic pe care l-ai jucat,
Tot publicul a înțeles, din ochi, a ta plăcere,
În comedia aceasta, tot jocul l-ai trucat...
Zîmbind cu nonșalanță, doar tu simțeau durere...

Simona-Cristina BOLOG

(Texte preluate din revista "DOR DE POEZIE" - nr. 5/2004 - editată de Grupul Școlar Industrial Materiale de Construcții Roman. Coordonator, prof. Alexandru CRAMER. Selecția poeziilor pentru "Apostolul" - Nicolae SAVA)

PRIMĂVARA ÎN DAR

Pumnezeu stătea închis în biroul său de o săptămînă și modela primăvara.

Un înger a venit și l-a spus:

- De ce petreci, Doamne, atît de mult timp lucrînd la aceasta?

Dumnezeu i-a răspuns:

- Ai văzut cumva lista cu parametrii ei de funcționare?

Primăvara este cel mai frumos anotimp din an. De aceea îi voi da suflet și o voi face zeiță. Ea va avea puterea de a reinvia natura. Cu o singură atingere, vor înflori toate florile și vor înmuguri toți copacii.

Îngerul s-a apropiat și a atins-o:

- Doamne, ai făcut-o atît de fină!

- Da, dar este și foarte rezistentă. Cu finețea ei va aduce în sufletul oamenilor speranță și dragoste.

Întotdeauna va găsi în ea o forță ce o va ajuta să detroneze iarna și să dezghete suflete furate de iarnă. Și va ști singură cînd e momentul să se retragă și să lase locul său verii.

Îngerul a atins obrazul femeii:

- Doamne, se pare că este o scurgere de lichid la modelul acesta.

- Nu este nici o scurgere. Aceasta este o lacrimă.

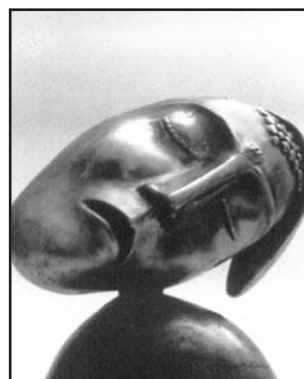
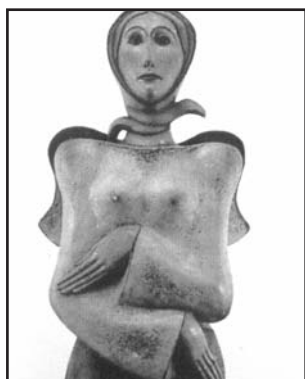
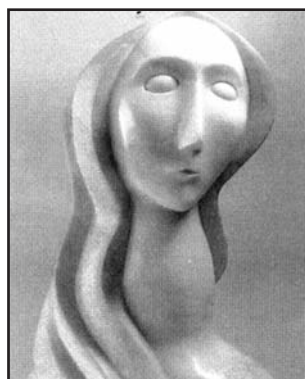
- Pentru ce sunt lacrimile?

- Lacrimile sunt modul ei de a-și exprima fericirea, tristețea, jalea, durerea,

dezamăgirea, singurătatea și mîndria. Fiecare lacrimă a ei se va transforma într-un diamant ce își va găsi adăpost pe frunze, pe flori și în iarbă. Dar fiecare lacrimă o va face mai puternică.

Primăvara este stăpîna fericirii, a dragostei și a bucuriei. Ea zîmbește chiar și atunci cînd ar vrea să strige, cîntă cînd îi vine să plîngă, plînge atunci cînd este fericită și rîde atunci cînd nu este în largul ei. Va lupta pentru lucrurile în care crede și va încerca să instaureze pacea peste lume. Inima primăverii va pune lumea în mișcare.

**Lidia MORARU
clasa a VII-a E**

SCULPTORUL SUFLETULUI - ION IRIMESCU

Născut la 27 februarie 1903, în Preuțești, județul Suceava. În perioada 1924- 1928 a studiat la Academia de Arte Frumoase din București. Bursier al Școlii Române de la Paris, frecventînd atelierul lui Joseph Bernard. Vremea șederii la Paris a constituit un prilej de acumulare, vizite la muzee, contact cu marea artă și descoperirea propriului drum, un

drum deschis de Brîncuși.

Mari instituții de artă din țara noastră se pot mîndri că l-au avut ca dascăl pe înzestratul artist, mai ales să formeze noi generații de sculptori.

Tematica operelor sale poate fi rezumată în trei mari teme: dansul, muzica, maternitatea. Artistul mărturisea că aceste teme corespund felului său de a fi și de a gîndi, "teme legate de sentimentele înalte ale omului". Dansul

înseamnă mișcare, deci viață; muzica unește popoarele și are un cult deosebit pentru creația populară, iar maternitatea reprezintă un mare început.

Sculpturile artistului indică preocuparea pentru observarea naturii, a frumuseților ei oferite pe cale emoțională. Datorită acestui fapt, a fost calificat drept "sculptor al sufletului".

Ion Irimescu este un bun cunoscător al secretelor legate de înțelegerea expresiei unei

figuri sau cea a corpului uman, a volumului și organizarea planului, mărturie sînd numeroasele lucrări de artă monumentală, portrete și compoziții precum: Veronica Micle, Caragiale, George Enescu.

Arta nu cunoaște limită de vîrstă, dar nici artistul nu este mai prejos.

**Andreea BENCHEA
clasa a VIII-a B, Șc. nr. 8 Roman**

ARTE & MESERII - PIATRA NEAMȚ

EUROCULTIN - Școala Nr. 2 Piatra-Neamț

Ciclul Primar "PITICI CU CONDEI"

UNDE EȘTI, IUBIREA MEA?

În fiecare seară adorm, ținându-te strâns în palmă și te mângii.

Cînd mă trezesc în nopțile cînd visele nu sînt cele mai plăcute, prezența ta mă liniștește.

Ajunge să te mîningi și poți imediat să mă consolezi în zeci de feluri. Mă faci să uit de tot ce m-ar putea deranja și-mi aduci mereu ceva nou.

Cînd revin de la școală, mă întîmpini plin de înțelegere și ești gata să-mi oferi consolare, să-mi aduci înainte doar ceea ce-mi doresc.

Nici nu știi cît sufăr, atunci cînd nu mai ai destulă energie și nu știu cum să te consolez. Clipele libere ți le dedic și prietenia noastră mă absoarbe tot mai mult.

Orice ar spune cei din jur, eu doresc să te am alături mereu, chiar dacă apar alte și alte obligații și tentații.

În sfîrșit, după lupte și certuri cu cei din jur, te pot păstra doar pentru mine, draga mea... telecomandă.

Ana ROTARU, clasa a II-a E

PREOTUL

Preotul e ca un sfînt
Înconjurat cu aripi de lumină
Vorba lui e mereu un cînt
Iar privirea-i e senină.

Vestmîntul lui cel aurit
Este o mantie cerească
Atingerea-i cu darul sfînt
Pare a nu fi omenească.

La masa mare din altar
Genunchii lui acum se-apeacă
Și pentru noi se roagă iar
Ca Domnul vinile să șteargă.

Andrei NUȚU, cl. a II-a E

FUNDIȚA LUI ȚOȚONEL

A fost odată un cățel
Ce se numea Țoțonel.
El avea labe maron
Și-o fundiță roz- bombon.

Într-o zi, plecînd cu ea,
Să se laude cuiva,
A găsit un cîine, Rex
Ce înfuleca un sneks.

Cînd își lauda fundița,
Iată că veni mămîita.
Și îi spuse răspicat:
- Dragul mamei, drag băiat,
Nu așa te-am educat!

De mai faci ce faci acum,
Cred c-ai să ajungi în... drum,
Fiindcă lauda de sine
Nu miroase nicînd bine!

Irina NUȚU, cl. a II-a E

CICLUL GIMNAZIAL

PRIVIRI

Culeg Luceferii
Din privirile
Ce le așterni
Asupra-mi
Și
îi trimit
Printr-un curier
Rapid
La inima mea
Care așteaptă
De ani buni
Să coboare
Cerul pe pămînt.

**Simona PETREA,
cl. a VIII-a D**

COTIDIAN

Steaua-și luminează
Propriul suflet
Și-si adună rămășițele
Din altă viață.
Ea plutește,
Ca întotdeauna,
Pe umărul
Lui.
De multe ori,
A plecat să pască norii
Dar s-a întors,
De fiecare dată
Cînd se întuneca...

**Cristina GICOVEANU,
cl. a VIII-a D**

SUPRADOZĂ

Eu nu am nevoie
De droguri
Ca să fiu fericită.
De cînd am onorat planeta
Cu umbra mea,
Mi-am injectat minciuni,
Am prizat deziluzii
Iar acum
Fumez țigări
Contrafăcute
Din fericiri.
Pe mine
Mă droghezi
Doar
Cu niște cuvinte...
Plătesc oricît!
Hai amîndoi
Pe Apa Sîmbetei
Să ne îmbătăm
Cu vorbe frumoase.
Dacă vii
Împart cu tine
Țigările mele
Cu fericire.
Lasă acasă
Pastilele
Cu realitatea crudă
Nu-mi place
Să mă trezesc
Nas în nas
Cu adevărul gol- goluț.

Oana MĂTĂȘĂ, cl. a VIII-a D

VIAȚA MEA DE FLOARE

Sunt asemenea unei flori modeste.
Nici culoarea,
Nici parfumul
Nu atrag privirile semenilor.
Totuși
Zilnic, în viața mea
Apar minuni.
Fluturii și gîndăceii
Trec pe lîngă mine
Și-mi leapădă din zbor
Cîte un salut.
Vîntul, mereu grăbit,
Nu uită
Să-mi aducă
Din depărtări
Zvon de păsări.
Cu toate că
Nu-mi schimb
Nici culoarea,
Nici parfumul,
Nici cînd nu sunt tristă,
Căci vîd în jurul meu
Cît de minunată
Este viața.

**Smaranda LAIU, cl. a V-a A
Prof. îndrumător,
Monica S. CRISTEA**

PIESA DE TEATRU

Viața e doar o piesă de teatru
jucată de niște amatori
în fața unor scaune goale...
Fiecare repetă,
ca o rugăciune într-o sinagogă,
replicile unui rol care ar fi
trebuit
să-i fie Unic și Prim destin...
Sufleurii, luptîndu-se din greu
cu somnul, cască a dezinteres.
Apoi,
împietriți precum gurguiele,
își joacă propriul rol...
Seara a căzut
ca o cortină, trasă peste
spectatorii unui show nereușit
pe care nu-l conștientizează...
Bufoni strecurați în vise tîrzii
prin perdeaua de fum
de țigară
plămădesc atmosfera grotescului
teatru de buze;
furtunos riscate peste cuvinte
cu gust mincinos de ispită
teatru de priviri;
care cos atitudini și așteptări
arborînd arta
teatru de măști...

S-a terminat spectacolul,
actorii se aplaudă și-și aruncă
unii altora
flori...

URECHEA (CU) CARE SE PLEACĂ

Ascult:
Tăcerea cum mă cheamă
din lut
să-i fiu martor;
ticăitul ceasurilor
înmuiate
de Dali
conturînd timpul;
fîtilul lumînării
arse
la baza unei cruci de lemn;
Cuvinte purtate pe o geană de seară
fiecare scriitor e o bătaie de vînt
între
gîndurile înecate în călimară
și... florile presate într-un manual
de limba și literatura română,
e o diferență ca de la cer la Cuvînt.

**Radu VERMAN, clasa a XII-a K, Grupul
Școlar "Gheorghe Cartianu"**

REVISTE ȘCOLARE ÎN TOP

ANOTIMPURI - 38/2005

Rubrica "In memoriam" din acest număr comemorează două din marile personalități ale literaturii românești, clasicii Lucian Blaga și Ion Barbu, prin eseurile elevilor Ioana Mălinici și Alina Ioana Țîfui.

Un interesant interviu acordă directorul TT-ului, actorul Cornel Nicoară, elevilor

Cristina Cârnu și Diana Tudor. Pagini de proză (bună) citim sub semnătura elevilor Constantin Gicoveanu, Marinela Perju și Diana Tudor, iar poezia este semnată de Cristina Cârnu, Radu Verman, Miruna Tomșa, Raluca Ciubotaru, Mihaela Uglea. Acest număr din "Anotimpuri pitice" este rezervat elevilor gimnaziali din școlile pietrene nr. 3 și nr. 5. Revista se încheie cu rubricile ei deja consacrate, "De rîsu' plînsu", "Poșta redacției", "Divertis". Nu lipsesc din cuprinsul revistei paginile dedicate științelor exacte la care colaborează pasionați elevi ale acestora. O revistă care ne-a obișnuit cu calitatea ei grafică și consistența materialelor publicate aici, semn că profesorii care o editează (sub coordonarea profesorului Constantin Tomșa), selectează cu grijă textele elevilor colaboratori.

INFOPULS - 7/2004

Revista Liceului de informatică din Piatra Neamț își deschide paginile sale cu un frumos plugușor al elevilor informaticieni și un editorial semnat de directorul liceului, prof. dr. Daniela Neamțu. Dintre profesorii care au ridicat prestigiul acestui liceu, în acest număr sînt omagiați Radu Zaharescu, Vasile Țîfui și Neculai Dinu. Frumoase versuri citim sub semnătura elevilor Loredana Țicău și Silviu Cosma.

Bogatul sumar al revistei este completat de rubricile "Moda Infopuls", "Fotomodulul Infopuls", "Sport". O revistă vie, scrisă cu talent de către elevii unui liceu în care nu limba și literatura română este obiectul școlar de bază. Dar acest lucru devine inobservabil prin calitatea și acuratețea stilistică ale textelor de ținută pe care le publică.

FORUM - 2/2005

Liceenii din Bicăz au scos de sub tipar al doilea număr al revistei lor, o revistă tehnoredactată profesionist, cu materiale scurte și penetrante, vii, de interes pentru cititori. Acest număr cuprinde articole din toate domeniile științei și culturii, curiozități enciclopedice, scurte reportaje din viața

școlară, interviuri. Ceea ce lipsește revistei sînt paginile dedicate prozei și poeziei. Singurul text poetic din revistă este semnat de Lia Laur și dedicat lui Eminescu. Deși condusă de doi elevi, Irina Amăriuța în calitate de redactor șef și Alexandru Stan adjunct, "Forumul" din Bicăz nu este mai prejos de consuratele ei din județ conduse de profesori, fapt pentru care merită toată lauda.

Cititor(ul) de reviste

IN MEMORIAM THEODOR MACARIE 1935- 2004

ÎNTRE APOSTOLAT ȘI VOCAȚIE

S-a născut la 12 ianuarie 1935 în comuna Duda, județul Vaslui. A decedat la 26 februarie 2004.

După terminarea Liceului de Artă Octav Băncilă din Iași în anul 1956, a fost primul admis la Conservatorul Ciprian Porumbescu din București, Facultatea de Instrumente și Canto, secția

Trompetă.

După câteva luni, un accident stupid ce i-a afectat buza a determinat rectoratul să-l transfere la Facultatea de Compoziție, Dirijă, Profesori de Muzică pe care a absolvit-o în 1961 ca șef de promoție.

A fost reținut în Conservator, ca asistent universitar, la Catedra de Teorie și Solfegeu, dar nu după mult timp i s-a anulat repartiția, în urma căsătoriei cu o colegă, Ana Nedeleșcu, fiica unui deținut politic.

Este obligat să preia post în învățământul elementar și mediu, preferând orașul Piatra Neamț, județul Bacău, unde își va începe cariera de 42 de ani, ca profesor și mentor a generații întregi de elevi și chiar studenți.

Numai după câteva luni de la preluarea postului, la începutul anului 1962, este numit director cu dispensă la Școala Generală de Muzică și Arte Plastice Piatra Neamț, până în 1968, când a fost promovat ca inspector școlar de specialitate cu o jumătate de normă, restul catedrei fiind în continuare la Școala de Muzică.

În 1979, afilierea la sistemul de Școli generale a dus la desființarea conducerii și colectivului Școlii de Muzică și Arte Plastice, Theodor Macarie fiind transferat la Școala Generală Nr. 3 Piatra Neamț ca profesor de muzică până în 1981, când va fi numit director la Școala Populară de Arte a județului Neamț.

Numai după un an, în 1982, revine la Școala Generală Nr. 3 până în 1990 când, la înființarea Liceului de Artă din Piatra Neamț, este numit profesor la Catedra de Teorie și Solfegeu până la pensionare în 1997. A continuat însă să profeseze cu contract de colaborare până la depistarea bolii în 2002.

A obținut gradul I didactic în învățământ și, ca un dascăl ce a urmărit permanent modernizarea învățământului prin promovarea muzicii universale și românești, a orchestrat nenumărate piese instrumentale dar nu s-a sfiit să-și încerce puterile și în compunerea unor lucrări, dintre care amintim: peste 400 de texte muzicale cu scop didactic, prelucrări de melodii populare pentru cor, coruri cu text religios și "Suita pentru orchestră pe teme populare moldovenești".

A fost dirijorul Școlii generale Nr. 3, al corului orchestrei Școlii de Muzică iar, în cadrul Sindicatului Învățământ, a organizat și dirijat orchestra semisimfonică cu care a obținut locurile I, II și III pe țară la diferite concursuri. A fost apreciat cu diplome și medalii pentru merite deosebite în munca artistică și în nenumărate rânduri a fost "Profesor

evidențiat".

Premiul I și titlul de Laureat profesorului Theodor Macarie la concursul de interpretare din cadrul etapei republicane a Festivalului național al educației și culturii. (Anii 1983, 1989).

Diploma de excelență, acordată post mortem de către Inspectoratul Școlar al județului Neamț, în promovarea învățământului artistic nemțean, a fost ca o ultimă recunoaștere a meritelor sale.

lata câteva gânduri modeste ce l-au călăuzit în toată cariera sa didactică, exprimate în susținerea lucrării de gradul I, din 9.02.1979:

"(...) simțămintele extrem de puternice și trainice, dragostea față de copii, plăcerea de a lucra cu ei, dorința de a-i forma cât mai bine, cu o pregătire solidă, de a adăuga ceva la tezaurul procesului de învățământ artistic", la care putem completa: competența, pasiunea, sinceritatea și nu în ultimul rând cinstea și prestanța.

În iunie 1997, o fostă elevă, Tomescu Ionica, într-o felicitare scrisă:

"Există o singură viață care câștigă și cucerește.

Rămîneți pentru mine o vie realitate, lucitoare, mai curată și mai sfîntă decît tot ce-i sfînt".

"Pentru mine, Theodor Macarie este omul care a pus temelii și a construit Școala de Muzică din Piatra Neamț. Mi-a îndrumat primii pași în domeniul muzical și fără el nu aș fi făcut, poate niciodată, muzică. Am admirat întotdeauna omul integru, sincer, deschis, energic și entuziast în ceea ce făcea.

Rămîne un exemplu pentru noi toți, cel care l-am cunoscut, respectat și de ale cărui calități am beneficiat".

Constantin CORFU
Franța

Tovarășe director (așa era moda pe atunci) aș vrea s-o înscriu pe fiica mea la această școală, la pian, că știe să cînte. A început să învețe de cînd avea 5 ani- a spus mama mea.

Lăsați-mă pe mine să constat cît de bine știe să cînte fiica dumneavoastră- a spus noul director al Școlii de Muzică (înființată în urmă cu un an), un tînăr puțîn obosit, puțîn nebărbierit și care a sădit o frică teribilă în sufletul meu de copil.

În scurt timp însă, aveam să constat cine luase în sfîrșit frielele unei școli care avea să devină, datorită competenței, tactului și dăruirii domniei sale, una dintre cele mai bune instituții muzicale vreme de multe generații. Cît despre frică... aceasta s-a transformat într-un respect extraordinar care dăinuie și astăzi.

Asta a fost prima mea întîlnire cu cel care avea să-mi definească viitorul. Era în toamna anului 1961.

O personalitate covîrșitoare, cu farmecul irezistibil al unui suflet de etern copil poznaș, omul de muzică prin excelență, direct pînă la bruschețe și sensibil pînă la vulnerabilitate, acesta a fost și fără îndoială va rămîne pentru mine Domnul profesor Theodor Macarie, care ne privește acum din veșnicie cu același zîmbet de înființată umanitate.

Prof. Silvia VAIS

ARTE & MESERII * ARTE & MESERII * ARTE & MESERII * ARTE & MESERII

TH. MACARIE - OM ȘI PEDAGOG

Profesorul Theodor Macarie a fost cel care, prin dăruirea și pasiunea cu care s-a dedicat Școlii de muzică și Arte plastice din Piatra Neamț, și-a înscris numele cu litere aurite în Cartea de onoare a învățământului nemțean în ge-

neral și în cea a învățământului artistic în special. Zeci de generații de elevi care au călcat pragul acestei școli s-au bucurat de harul pedagogic cu care i-a întîmpinat în sălile de clasă sau în cele de repetiții. Mulți dintre ei au urmat studii muzicale superioare, devenind la rîndul lor slujitori de nădejde ai artei muzicale din țară sau din străinătate. Darurile sale generoase s-au

răsfrînt și asupra publicului din orașul de la poalele Pietricicăi prin zecile de concerte pe care le-a susținut cu formațiile de elevi sau profesori în sălile de spectacole.

Repertoriul acestor concerte era întocmit cu deosebită grijă și cu ales gust și cuprîndea atît lucrări românești cît și din muzica universală. Era reprezentativ și accesibil și a contribuit la for-

marea culturii muzicale a celor care au venit să asculte..

Nu puțîn sunt aceia care-și amintesc cu plăcere și respect de strădaniile pline de pasiune ale omului și profesorului a cărui imagine s-a pecetluit pentru todeauna în mintea și sufletul celor care l-au cunoscut.

Mă număr și eu printre cei cu care a colaborat încă de la începuturile acestei școli de muzică din Piatra Neamț. Ne-am bucurat de prețuirea și prietenia reciprocă, pînă cînd soarta nemiloasă ne-a despărțit dureros prin prea timpuriul său sfîrșit.

Prof. George GRIGORICĂ

In memoriam THEODOR MACARIE

Domnul profesor Theodor Macarie, plecat în "lumea fără dor" cînd mă gîndesc la cei 30 de ani cît am putut să-i fiu în preajmă mă face să-mi fie și mai dor după omul de suflet care m-a primit în lumea dascălimii de la catedră, omul care m-a păstorit pe dificilul drum al profesoratului muzical instrumental, omul care m-a alintat, m-a dojenit, m-a îmbărbătat, m-a încurajat, mi-a conturat personalitatea și idealurile închinat învățământului muzical nemțean.

Un om luminat de aura educației, înnăscut cu vocația de dascăl, a condus destinele învățământului muzical peste 40 de ani la Piatra Neamț și în județul Neamț. Merită un loc de onoare pe scara valorilor spirituale și umane nemțene, dar și pe scara valorilor naționale, dacă ne gîndim la numărul impresionant de talente răspîndite în lumea artistică și profesorală, la activitatea sa de profesor, director de școală, inspector, dirijor de orchestră, aranjor de partituri și compozitor.

Cu considerație și recunoștință

Prof. Mihăiță ALBU
Director adj. al Liceului de Artă "Victor Brauner" Piatra Neamț

Cînd ne gîndim la Școala de Muzică și Arte Plastice din Piatra Neamț, ne amintim cu drag și respect de domnul profesor Theodor Macarie.

Profesionistul remarcabil, pedagogul plin de har, omul deosebit, domnul profesor a slujit această instituție și a îndrumat pașii multor generații de elevi.

Eu, unul dintre elevii care au ales în viață muzica, îi voi cinsti memoria cu adînc respect.

**Director Colegiu de Muzică,
Lector universitar, Radu OȚEL**

APOSTOLUL
LITERAR ȘI ARTISTIC

COLEGIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA; Constantin TOMȘA;
Ștefan CORNEANU

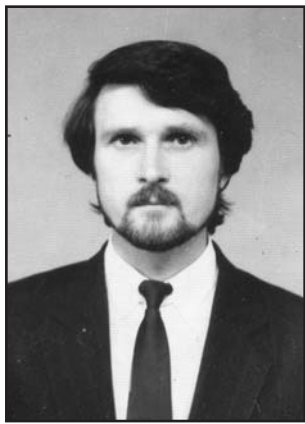

ROSTUL REDESCOPERII AXIOANELOR EFORTUL RESTAURATOR AL PROFESORULUI PAVEL LUNGU

Occidentul european se străduie cu fiecare prilej să-și impună valorile propriei sale civilizații. Printr-o îndelungată, complexă și costisitoare campanie mediatică anumite lozinci au devenit convingeri. Apoi, între Apusul și Răsăritul Europei s-au fixat bornele unor prejudecăți și discutabile delimitări de ordin calitativ.

Profesorul Pavel Lungu (vezi foto 1), de la Seminarul Teologic „Veniamin Costachi” al Mănăstirii Neamț, a găsit în arhiva celebrului așezământ monahal mai multe manuscrise vechi, expuse degradării și uitării. Studiul acestor documente l-au convins că se află dinaintea unei descoperiri de importanță excepțională. Conținutul acestei descoperiri s-a concretizat prin editarea de către „Fundatia Culturală PAVEL LUNGU” a două lucrări de specialitate: „Axioanele tradiționale de la Mănăstirea Neamț” și „Axioanele Împărătești de la Mănăstirea Neamț” apărute în anii 2003 și respectiv 2004.

Prin intermediul formației „IMN” de la Seminarul Teologic Mănăstirea Neamț (dirijor: prof. Pavel Lungu) și cu sprijinul „ELECTRECORD”, Axioanele, aceste imnuri eclesiastice bizantine („Ehuri bizantine”), considerate pe vecie pierdute, s-au înscris într-un circuit mai larg. Casele audio, editate de Electrecord și cele două volume pomenite mai sus și-au făcut datoria, restituind umanității inegalabile comori de spiritualitate și trăire specifice creștinătății răsăritene de pe întreg cuprinsul fostului Imperiu bizantin. Eforturile și sacrificiile deosebite ale profesorului nemțean au restituit printr-o reconstituire fidelă una din probele rafinate și elevatei civilizații în spațiul căreia am trăit și

ne-am format. Fără temelia și existența probată a „hurilor bizantine” am fi fost mai săraci. Azi, Axioanele par inedite, deși au reprezentat până la începutul secolului al XIX-lea una dintre cele mai înalte forme de cultură a românilor, „un mijloc de înțelegere și împropriere a dogmelor sfinte și pot fi puse în legătură cu unitatea de credință și de limbă, chiar cu unitatea neamului românesc” (Pavel Lungu).

Originea axioanelor tradiționale, duminicale și împărătești

Cultura ortodoxă are caracter imnic, așadar axioanele sunt forme imnografice prin excelență. Pe înțelesul tuturor, AXIONUL este un imn închinat Sfintei Fecioare Maria, pe care-l găsim în Cântarea a IX-a din canonul Utreniei Învierii și care se cântă și la Sfânta Liturghie imediat după sfințirea Darurilor, după imnul „Pre Tine Te lăudăm”, și este anunțat de preot prin cuvintele: „Mai ales pentru Preasfânta, curata, preabinecuvântata, slăvita noastră de Dumnezeu Născătoarea și pururi Fecioara Maria”. Denumirea de AXION rezultă din traducerea primelor cuvinte grecești ale imnului „Axion estin os alithos” („Cuvine-se cu adevărat”). Curat, pur și strălucitor, AXIONUL are două părți distincte: partea a doua, „Ceea ce ești mai cinstită”, aparține lui COSMA Melodul

(sec. al VIII-lea) iar textul apare prima dată la denia de Joia Mare; prima parte este creația monahilor de la Muntele Athos (secolele X-XIII), ca o introducere la textul inițial. Axionul „Cuvine-se”, ori „Vrednică ești” se cântă în timpul anului liturgic la Liturghia Sfântului Ioan Gură de Aur. În Postul Paștelui, la Liturghia Sfântului Vasile cel Mare este înlocuit cu Axionul „De Tine se bucură...”, iar la Cele 12 Praznice Împărătești în locul Axionului „Cuvine-se” se cântă irimosul Cântării a IX-a de la Canonul Sărbătorii. Fiecare praznic împărătesc are Axion propriu.

Originea imnologică și melodică

Prof. Pavel Lungu: „A doua parte a Axionului „Cuvine-se cu adevărat” aparține lui Cosma de Maiuma sau Sfântului Cosma Melodul (sec. al VIII-lea). Imnul Sfântului Cosma, „Ceea ce ești mai cinstită”, are menirea de a mărturisi peste veacuri preacinstirea pe care o

aduc credincioșii ortodocși Maicii Domnului, împotriva oricărei erezii. Născătoarea de Dumnezeu este mai presus decât puterile cerești (Heruvimii și Serafimii), dar nu deopotrivă cu Sfânta Treime; în sfârșit, e slăvită ca adevărată Născătoare de Dumnezeu și nu ca născătoare de om. Partea de introducere „Cuvine-se cu adevărat” e un adaos și parafrazează textul lui Cosma, arătând dintru început cui ne adresăm. Această parte se consideră că este o creație athonită târzie (sec. X-XIII). Considerăm că nu depășește sfârșitul secolului al XIII-lea deoarece manuscrisele bizantine din primii ani ai secolului al XIV-lea conțin Axionul în

întregime, cu melodia atribuită lui Ioan Cucuzel. Există și o tradiție athonită care pune pe seama Arhanghelului Gavril descoperirea părții introductive pe care ar fi cântat-o unui frate într-o sâmbătă seara la vreme de priveghere. În cinstea acestui eveniment de la Athos s-a statornicit și sărbătoarea „Soborul Arhanghelului Gavril în ADIN” (o chilie care în traducere înseamnă „cântare”), la 11 iulie.

Axionul îl regăsim între primele traduceri din limba greacă în limba română.

La Mănăstirea Neamț rânduală bisericească liturgică și muzicală dintru începuturi a fost după modelul monahismului ortodox. Prototipurile muzicale stabilite de sfinții melozi pentru cântarea bisericească (cele VIII Ehuri sau Glasuri bizantine) au fost impropriate și aici, dar adaptate la „firea moldovenească”, adică la spiritul muzical al moldovenilor. Fiecare Axion are misterul său, are conținutul său mistic, pentru că Axioanele au fost măiestrite de

protopsalți, de cântăreți inspirați, cu trăire duhovnicească înaltă”.

**Mihail Sorin
GAIDĂU**
(Continuare în numărul
viitor)

EDUCAȚIA ÎN SPIRITUL VIRTUȚILOR RELIGIOS-MORALE

Copiii sunt florile din primăvara vieții omenești, sădite de Dumnezeu pentru bucuria oamenilor. Destinul lor este, printre altele, să umple sufletele de iubire, să sfințească viața și să o înalțe spre Dumnezeu.

Ca educator însetat de învățatură creștină se cuvine să precizez câteva trăsături care conturează profilul spiritual al copilului. Inima copilului este un ogor în care crește tot ce semeni: virtutea sau păcatele, binele sau răul. Pentru inima și sufletul lui curat, pentru sinceritatea și neprihănirea lui, pentru generozitatea și iubirea lui, noi părinții și educatorii suntem chemați să creștem și să educăm copiii în cultul virtuților religio-morale, al dragostei față de Dumnezeu și oameni.

Dar pentru a ajunge aici este necesar ca de la grădiniță, chiar și mai devreme, copiii să fie educați ca să-l iubească pe Dumnezeu și să creadă în el. Astăzi mai mult ca oricând, avem posibilitatea să îndrumăm copiii să urmeze părinții la biserică duminică și de sărbători, să aprindem în sufletul lor dragostea față de tradițiile religioase strămoșești de Crăciun, de Anul Nou, de Bobotează, de Sfintele Paști etc., să cunoască colinde, rugăciuni pe care să le adaptăm posibilităților lor de înțelegere. În acest sens este bine să selectăm teme literare și poezii cu un bogat substrat educativ, să dăm copiilor pilde de cinste, curaj, hărnicie, bunătate, milostenie față de cei săraci și nenorociți etc. De aici, de la vârsta preșcolară să-i ajutăm pe copii să cunoască binele, frumosul și adevărul din viața socială, să nu mintă niciodată, să fie înțelepți, cinstiți, corecți și drepti cu părinții și prietenii; iar noi ceilalți să fim blânzi, buni, muncitori, politicoși, cu o comportare demnă în orice împrejurare. Apoi să ne aplecăm cu înțelegere și dragoste la suferințele aproapelui nostru, să nu fim mândri, egoiști și disprețuitori ci modești și sinceri, fără ură și minie, fără viclenie și dor de răzbunare.

Cunoscând că cea mai valoroasă zestre morală pe care o oferă o generație altelea este modul de existență, este necesar să ne întărim credința, să fim capabili să învățăm copiii să aibă numai gânduri bune, care se potrivesc cu voia lui Dumnezeu. Aceasta este cu atât mai necesar, cu cât gândul atrage după sine fapta bună sau rea. „Dinlăuntru, din inima omului, purced cugetele cele rele, desfrînările, hoțiile, omorurile, poftele de înavuțire, vicleniile, înșelăciunile, minciuna. Toate aceste rele ies dinlăuntru și întinează pe om!”

Desigur, posibilitățile de înțelegere ale copiilor preșcolari sunt reduse, dar puterea exemplului celor mari le poate lumina calea spre bine și frumos, le împuținează gândurile nefolositoare și-i îndepărtează de la faptele rele.

Numai așa putem crește și educa copiii în spiritul virtuților strămoșești de buni creștini și buni oameni.

Ed. Lucica DIAC

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Ioan Flora: "DRAGOSTEA PENTRU ION CREANGĂ A VENIT TÎRZIU DAR A FOST DEFINITIVĂ"

Revista CONVORBIRI LITERARE din februarie publică în deschidere un amplu interviu acordat de poetul trecut recent în neființă, Ioan Flora, altui poet, Adrian Alui Gheorghe. Întrebat de acesta când l-a descoperit pe Creangă, poetul, care a copilărit în Serbia, răspunde: „Pe Creangă l-am îndrăgit un pic mai târziu (decît pe Eminescu. n.n.), cum e și firesc, dar se pare că e o dragoste definitivă. Întîi mi-am luat licența cu Creangă, cu „Lumea ca spectacol în opera lui Creangă”, după care am avut o tentativă de doctorat. Mi-am trecut examenul cu brio, cu un mare profesor care a fost și e Zoe Dumitrescu Bușulenga, dar nu mai știu din ce motive n-am mai terminat doctoratul, de vreme ce lucrarea era gata iar referatele erau scrise. Probabil că suna prost „doctor Ioan Flora”. La Humulești am fost prima oară într-o toamnă cînd, în loc să-mi dau o restanță la pedagogie, am fugit cu un prieten să facem un periplu moldav. Am dormit la Mănăstirea Neamț o noapte. Un călugăr, Agafton, ne-a dat niște pături să ne învelim și atunci am văzut și eu cum arată ploșnițele. Nu eram obișnuit cu asemenea metafore”.

Șerban Foartă: "SCRIU DE LA 15 ANI, DAR NICI ACUM NU AM ÎNCREDERE ÎN MINE"

În numărul din luna martie al revistei DACIA LITERARĂ, Cristina Mitocaru ia un interviu ultimului mare poet român care a luat la Botoșani Premiul Național de Poezie „Mihai Eminescu”, Șerban Foartă. Întrebat cum

a făcut trecerea de la cititor la autor, interviuul răspunde: „Scriu de pe la vreo 15 ani. Nici acum nu am încredere în mine, o încredere totală, fără penumbra și fisuri. Totul e, mereu, o tatonare. De exemplu, scriu la „Dilema” în fiecare săptămînă. Am îndoiele în fiecare săptămînă. Nu mă îndoiesc, totuși, că aceste texte sînt niște „rimelări”, nu poezii. Sînt umoristice, aproape topirceniene. Să nu vi se pară că Topirceanu ar fi un poet absolut minor. El are niște date esențiale, pe care nu le au prea mulți: o peniță fină, ultrafină, o precizie a desenului în tuș, o sare (atică) pe lîngă mimetismul

Revista presei literare

superior (și, bineînțeles, inteligent) al parodiei, al paștei. Bine ar fi să-l învețe copiii pe de rost, pentru că asta le-ar ascuți simțul critic și le-ar forma gustul artistic. Ca și Jules Renard, Topirceanu are o maximă vocație pentru „istoria naturală”. Din păcate, nu este luat, astăzi, în serios”.

Vasile Florea: "PATRIARHUL ARTEI ROMÂNEȘTI A ÎMPLINIT 102 ANI"

Un articol omagial, cu prilejul împlinirii a 102 ani a sculptorului Ion Irimescu semnează în primul număr din acest an al revistei BUCOVINA LITERARĂ criticul de artă Vasile Florea: „Nu această performanță a biologului trebuie relevată îndeosebi, ci fecunda sa activitate creatoare; ea este de excepție. Afirmîndu-se cu vigoare, încă din anii tinereții, pe cînd funcționa ca

profesor la Fălțiceni, Pașcani, apoi la Academia de Arte Frumoase din Iași, Ion Irimescu a ajuns în anii maturității una dintre personalitățile de frunte ale sculpturii românești, alăturîndu-se pleiadei Jalea, Medrea, Han, Blendea, Anghel, Ladea, Vlasiu. Lui îi datorăm zeci de monumente înălțate în piețe și parcuri și sute de piese risipite în muzeele țării, majoritatea acestora constituind donații de inestimabilă valoare făcute de Maestru Muzeului ce-i poartă numele și azi din orașul său natal Fălțiceni”.

Bogdan Suceavă: "NESTRĂMUTATA ÎNCREDERE ÎN COMUNISM NU ERA SINCERĂ LA TOȚI CEI CARE O MIMAU ATÎT DE BINE"

În dialogul său cu redactorul revistei FAMILIA, Mircea Pricăjan, prozatorul Bogdan Suceavă face referiri interesante despre starea actuală a societății românești: „Cred că în fiecare societate numai o modestă minoritate e realmente interesată de înțelegerea mecanismelor culturale și politice. Ceilalți au o memorie exasperant de scurtă. Vor să uite, vor să fie preocupati de altceva. Sînt anumite perioade istorice pe care imaginarul colectiv abia așteaptă să le uite, deși adevărul despre ele nu s-a spus niciodată pînă la capăt. Vrem să uităm extremismele anilor treizeci, pentru că ni se par irelevante pentru vremea de azi, și vrem să ne entuziasmăm pentru Europa, doar pentru că e la modă. Nu cred că acest soi de uitări sau de entuziasme sînt sincere la majoritatea celor care le exprimă, după cum nici neștrămutata încredere în comunism nu era sinceră, în anii optzeci, la toți cei care o mimau atît de bine. Cine e dispus să accepte și să discute despre asta? Eu cred că majoritatea actorilor o mimează”. (OCHELARIST)

O majorare de 12% în două tranșe a obținut F.S.L.I de la Guvern, pentru acest an

Se pare că tot ceea ce s-a întâmplat până acum, de cincisprezece ani, atestă un principiu al muncii sindicale: negocieri fără mitinguri, marșuri de stradă și amenințarea cu greva nu duc la nici un rezultat.

Noi am crezut în schimbare și chiar credeam că s-a schimbat ceva și se va schimba în continuare. Eroare! Proverbul își menține valabilitatea: lupu-și schimbă părul, dar nărvul, ba. Și pentru noua guvernare n-a fost suficient protocolul semnat între fostul Guvern și sindicate care prevedea indexarea salarială cu 12% începând cu 1 ianuarie 2005. Legea Bugetului pe 2005 nu prevedea cu un capitol aparte această indexare și, ca atare, Guvernul Tăriceanu venit la putere n-a ținut cont de protocol, ba mai mult a afirmat că învățământul a primit prea mult în 2004, așa că în acest an nu se mai acordă nici o indexare.

Urmare, sindicatele din învățământ au trecut la acțiuni hotărâte, eșalonate pe etape, gradat, urmând a se încheia cu greva generală și înghețarea anului școlar. Runderle succesive de negocieri, mitingul de la București și din țară, amenințarea grevei generale au determinat Guvernul să găsească surse de finanțare pentru asigurarea unei indexări în două tranșe,

6,66% - începând cu 1 martie și 5,34% - începând cu 1 octombrie 2005.

Sindicatele au rămas pe poziție și așa va trebui să procedăm în continuare, de câte ori va fi cazul. Să nu se înțeleagă greșit, cei mai mulți dintre noi au votat schimbarea "Da", gândindu-ne și sperând într-o schimbare în bine, nu în rău.

leșirea noastră în stradă nu este o reacție politică antiguvernamentală, ci o afirmare și menținere a neimixtării politice și apărării Legii. De câte ori va fi nevoie, vom ieși și vom lupta pentru "Dreptate" și "Adevăr", adică pentru respectarea și aplicarea legilor votate.

Hai să nu uităm că prin programul electoral, Alianța Da și-a propus și a promis dublarea salariilor în învățământ în următorii patru ani și acordarea, din 2007, a 6% - 7% din P.I.B. pentru învățământ.

Ne-am bucura și vom saluta realizarea acestui obiectiv, alături de altele, în viitorii patru ani, ba chiar vom milita și sprijini după posibilitățile noastre orice lege și măsură menite a duce la creșterea reală a nivelului de trai și a unei democrații autentice.

**Biroul executiv al
Sindicatului Liber
din Învățământ
Neamț
Secretar executiv
Ștefan
CORNEANU**

REMEMORĂRI PEDAGOGICE NEMȚENE

MARTIE 2005

În numerele anterioare s-au semnalat aniversări în luna martie: N. Mateescu Movilă, 1/1870; Simion T. Kirileanu, 7/1879; M.S. Derdena, 7/1934; Gh. Ungureanu, 8/1907; Teofan Macovei, 8/1908; Emanuel Elenescu, 8/1911; D.D. Botez, 10/1904; G.T. Kirileanu, 13/1872; Vasile C. Vasiliu, 14/1893; Virgil Gheorghiu, 22/1905; Gh.A.M. Ciobanu, 25/1925 (La mulți ani, peste 80!); Eleonora Tuhan, 27/1932; G. Simion, 27/1950; Tudor Ghideanu, 30/1938; Eugen Tureschi, 30/1942; Iulia Hălăucescu, 31/1924.

• Și comemorările: 2/1968, Eugenia Mrejeriu; 9/1929, Th. Sperantia; 9/1948, Panaite Criveț; 10/1967, I.S. Antoniu; 14/1972, I. Enescu.

• 3/1925, n. profesoara de limba română Eugenia Livezeanu, fostă directoare cu remarcabile rezultate a Liceului "Calistrat Hogas", din P. Neamț, m. 1997.

• 4/2005 Școala Dragomirești- a sărbătorit cu recunoștință față de

înaintași, 140 de ani de la înființare prin decret semnat de Al. I. Cuza.

• 6/1923, n. la Șarul Dornei, profesorul de istorie Aurel Buzilă, strălucit restaurator la Muzeul de Istorie din P. Neamț.

• 15/1923, n. la Oanțu, jud. Neamț, profesorul de fizică- chimie în P. Neamț, Vasile Mărculescu, m. 1998.

• 16/1935- acum 70 de ani- preotul profesor din P. Neamț, C. Matasă a transmis la radio conferința "Drum de iarnă de la Dorna la Broșteni", după ce la 11 martie 1933 transmisese conferința "Românul frate cu codrul".

• 21/2005, în multe școli nemțene s-a sărbătorit Ziua Mondială a Poeziei, adoptată de UNESCO la a XXX-a sesiune, în 1999 și sărbătorită anual din anul 2000. În unele școli s-a relevat creația poetică a unor elevi, publicată în "Apostolul" și în reviste școlare nemțene.

• Numeroase școli nemțene fac pregătire pentru sărbătorirea, la 4 aprilie, a Academiei Române. La școlile unde au învățat academicienii nemțeni sunt sărbătoriti și aceștia.

Prof. Traian CICOARE

Apariția celor mai recente volume aparținând concitadinului nostru, domnului profesor universitar, doctor în științe matematice, Vasile Postolică, intitulat "Matematică pentru Ingineri, Economisti și

Manageri" respectiv "Analiză Rom din București a fost com-

and Choquet Boundaries in Separated Locally Convex Spaces" în The International Journal of Mathematics and Mathematical Sciences, p.3469 - 3483, U.S.A., cu deosebite implicații interdisciplinare.

PREZENȚE NEMȚENE

ANTOLOGIA REVISTEI "APOSTOLUL"

TALMUD

“

Tu, Șmul, ești leneș, zice Ștrul,
Tu nu vrei să lucrezi destul,
Și d'ăia nu câștigi nimic!
Tu de vr'un an tot migălești
O iconiță mititică:
O tot sucești ș-o învîrtești,
Și vîd că n'o să mai isprăvești...
Eu într'o var' am isprăvit
O mînăstire și un schit,
Cu învelit și cu vopsit!"
Iar Șmul răspunde trist:
"Hei! știu..."

Dar tu... - tu ești tinichigiu
Și eu... eu sunt giuvaergiu"...

MORALA:
Una-i Ștrul
Și alta-i Șmul.

I.L. CARAGIALE

FIȚUICA, IMPORTANT "INSTRUMENT DE STUDIU"

De cînd e lumea și pămîntul, școlarii au încercat să- "fenteze" pe oamenii cu catalog. S-au străduit în fel și chip să evite scoaterea la "ecranul negru", verificarea pe nepregătite și extemporalul pe neanunțate. Motivele? Nu prea le au cu cartea.

De cînd e lumea și pămîntul, puștani de gimnaziu și liceenii se fac luntre și punte să "împuște" note arătoase fără efort, să păcălească documentul numit catalog. Ce metode de copiat s-au folosit și se folosesc în școală? Multe. Simple și sofisticate. Dacă în veacul trecut maculaturul, cartea și fițuica de formă sul sau acordeon erau principalele instrumente de "îmbunătățire a randamentului școlar", secolul telefoniei mobile vine cu mari "noutăți" și în domeniul. Se pastîșează și cu telefonul mobil, prin sistemul "hands free". Adică, elevul își deschide telefonul și dictează subiectul. Un alt elev, cu capul "Doxa", care ascultă afară, îi rezolvă problema și îi transmite rezolvarea. Ce spune șmecherul despre profi la ieșirea din clasă? "I-am copiat de i-am rupt!"

Este drept, nici dascălii nu se omoară cu violența la examene. Unii citesc zările locale, alții stau la șuetă... și tot așa. Dacă comisia de supraveghere este "cumpărată", așa cum birfesc unii pe la colțuri, treburile merg brici. Toată lumea promovează cu zece. Ca așa se poartă. Noul procedeu a generat o înfloritoare afacere bazată pe cea mai modernă

tehnologie. Citește: fițuici făcute la calculator, cu litere "petit". Fabricanții de copiate folosesc și reclama, sufletul comerțului. Cum sună îndemnul mercantileste? "E prea grea cartea de istorie? Apelează la noi. Fițuica- soluția optimă"; "Prea multe formule la chimie? Memoria noastră e cea mai bună", "Vîndem subiecte în format optim, de pe internet" ș.a.m.d. "Utilizatorii sunt mulțumiți pentru că nu ai timp să înveți la toate, așa că oferta noastră răspunde unei cereri semnificative" - spun patronii acestor afaceri. Cică afacerile cele mai profitabile se fac în perioada extemporalului, tezelor și examenelor finale (testare națională și "bac"). La respectivele afaceri nu se pune problema taxelor către Fisc pentru că se merge pe mușul și aduce "profit".

Paradoxal, redactarea de fițuici- cu sau fără ajutorul tehnicii moderne, are și o eficacitate pedagogică. Confectionerul fițuicii, dacă este istet, își însușește cunoștințele cu care operează. Riscă să ajungă olimpic la disciplina la care copie.

Sfatul nostru? Fabricați fițuici, fraților, la toate disciplinele de învățământ. Afacerea nu are cum să moară cît timp fițuica sprijină loazele în studiul individual.

Dumitru RUSU

APOSTOLUL

REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVĂȚĂMÎNT
NEAMȚ

ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația: str.
Petru Rareș nr. 24, tel/fax:
22.53.32, Piatra Neamț

Prețul: 10.000 lei

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățământ Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).

FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Florin FLORESCU - director general, Iosif COVASAN - director economic, Constantin TOMȘA - director executiv, Gheorghe AMAICEI, Ștefan CORNEANU.

CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - redactor șef, Ștefan CORNEANU - redactor șef adjunct, Dumitrița VASILCA, Dan AGRIGOROE, Niculina NIȚĂ, Steluța ALEXANDRU, Valerian PERCĂ (Subredacția Roman, tel. 732.738), Constantin TIMOFTE (Subredacția Tîrgu Neamț) Carmen DASCĂLU (secretar).